... hele kirkens ugeavis

Udfordringen

Søndag den 31. maj 2026 * Uge 23 * * Årgang 54

"Han giver mig ny styrke, og leder mig på rette vej, for han er en god og trofast Gud."
(Sl. 23,3 BPH)

Kenneth Kühn er kommet sig mirakuløst hurtigt over en blodprop i hjernen

Side 8-9

Reportage: Her får Jesus, Helligånden, familie, venner, musik og fest plads til at vokse

Side 4-5

Er folkekirken blevet bange for Helligånden? Debat om karismatik i folkekirken.

Side 16-17

Fornyet interesse for Ansgar i forbindelse med 1200-året for hans ankomst til danerne

Side 3

Daniel er katolsk præst - hans vej dertil har været lang og usædvanlig

Den indeholder blandt andet en ugudelig åbenbaring, en kristen åbenbaring, et møde med ondskaben, et møde med Jesus, en voldelig fortid og en opvækst i en generationstraumatiseret familie. En apostolsk efterskole blev første skridt mod håb og tro.

Side 12-13

Populære bøger fra danske forfattere

'Samtale med Gud' er en andagtsbog med Gert Grubes bønner til Gud.

"...mange gange kan vi føle, at en enkelt mands bøn er utilstrækkelig. Det er denne skepsis, jeg vil til livs..." skriver forfatteren i forordet.

Brug bogen i din andagtstid som inspiration til din egen samtale med Gud.

Du er elsket

Andagtsbog for teenagere af Line Nielsen.

"Bogen formidler evangeliets kerne på en måde, der er relevant, omsorgsfuld og håbefuld, og så minder den vores unge om det vigtigste af alt: Du ER elsket!"

Adventistnyt

Hosianna.dk

Dansk præstepar afløser i Tel Aviv

Anna-Marie og Hans Jørgen Hansen, der rejste til Israel som præstepar for et år siden, er efter et ophold i Danmark nu vendt tilbage som præstepar i Den Danske Kirke. De skal være i Jerusalem gennem fire uger. Samtidig vikarierer de for præst i Immanuelkirken i Tel Aviv, Eyvind Volle, mens han er på studieorlov.

På Israelsmissionens hjemmeside fortæller Anna-Marie om pinsen, som de fejrede både i Tel Aviv og Jerusalem.

"Vi indledte pinsefejringen ved at deltage i vores nabo-venners Shavout-fejring, der ligger 50 dage efter Pesach. Ved Shavout fejrer jøderne hvedehøsten, og de fejrer modtagelsen af Torahen; men hos vores naboer fejrer de vist mest familien og måltidsfællesskabet. Det fejrer de til gengæld, ved at bordet er læsset med alverdens lækre retter.

Lørdag holdt Hans Jørgen gudstjeneste i Immanuelkirken, hvor der var 40-50 deltagere, og søndag var der fejring i Redeemer Church. Mandag efter pinsedag var vi ude med vores frivilliggruppe, hvor vi arbejdede med klargøring af granatæbletræerne til den næste høst. Om det er Guds Ånds arbejde, kan vi ikke vide; men vi oplever hver gang, at vi kommer til at føre meningsfulde samtaler med de andre frivillige. I går gik jeg (Anna-Marie) længe og talte med en jøde om 3. Mosebog 19, hvor der er lov-forskrifter om afgrøderne. Vi drøftede, hvordan de love forstås og forvaltes i dag. Og Hans Jørgen gik længe og talte med en ung mand, der har været i en alvorlig eksistentiel krise.

Det var en stor naturoplevelse at være afsted – og det har været en stor åndelig oplevelse både at fejre pinse OG at arbejde i marken," skriver Anna-Marie Hansen.

Bodil

MW

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounders.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2026: Årgang 54. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Lisbeth Jepsen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Panelredaktører: Anne Manning-Pedersen, Filip Smidt og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen
Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk
hosianna.dk (bøger, musik, film)
udf.nu.
Revision: Redmark, Aarhus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693

Organisationen Retten til Liv var på gaden i Esbjerg for at tale om abortgrænser. Organisationen oplever, at der på trods af berøringsangst er mange danskere, der gerne vil tale om abort.

Interessen var stor, da Retten til Livs unge var på gaden i Esbjerg lørdag den 19. maj for at tale om abort og abortgrænser.
Foto: Retten til Liv

Retten til Liv: "Danskerne vil gerne tale om abort"

Af Simon Thidemann

Lørdag den 19. maj var en flok unge mennesker fra organisationen Retten til Liv på gaden i Esbjerg med det formål at sætte gang i samtalen om abort – og ikke mindst om abortgrænsen. Retten til Liv kæmper for det ufødte barns rettigheder og øget oplysning og rådgivning til forældre, der overvejer abort.

Tiltaget i Esbjerg er i sig selv ikke usædvanligt for organisationen, men fremstødet på gaden kommer lige på bagkant af nye tal for sene aborter i Danmark, efter det i juni 2025 blev lovligt at få abort op til 18. graviditetsuge mod tidligere 12. uge.

De nye tal viser, at der er kommet 46 procent flere sene aborter, efter den nye lov er trådt i kraft.

I forlængelse af de nye tal deltog Iben Thranholm i en debat på Radio 4 som fortaler for det ufødte barn. Med i debatten deltog også professor Øjvind Lidegaard, der gav udtryk for, at man lige så godt kan hæve grænsen til 22. uge.

Det, mener Retten til Liv, er den helt gale vej at gå. Faktisk mener de slet ikke, at den vej skal betrædes, da de er fortalere for helt at stoppe lovliggørelsen af abort. På gaden i Esbjerg inviterede de forbipasserende til at stemme på den graviditetsuge, som, de mener, er den uge, hvorfra mennesker har ret til at leve. På trods af det følsomme emne, var der ifølge Kristina Kristensen, der er ungdomssekretær i Retten til Liv, mange, der stoppede op og deltog i samtalen.

"Vi fik mange samtaler - og også længere snakke. Der var flere, der endte med at ændre deres stemme til tidligere i graviditeten - og nogle endte endda med at sætte deres stemme på befrugtningen - da de læste, hvor meget der egentlig sker i de tidlige uger," fortæller Kristina Kristensen.

Kristina Kristensen er ungdomssekretær i Retten til Liv og var med på gaden i Esbjerg. Foto: Retten til Liv

Et rørende møde

Kristina fortæller, at et argument, der ofte går igen, er, at abort handler om at skåne barnet for et svært liv, da alle fortjener et værdigt liv. Det var også et argument, som de unge fra Retten til Liv mødte på gaden i Esbjerg.

"Men hvem har egentlig ret til at vurdere, hvad et værdigt liv er? Selvom det er godt at have sympati for forældre, der står i svære situationer, så kan vi ikke tage livet af et andet uskyldigt menneske, bare fordi vi måske ikke selv ville ønske at være til, hvis der skete x, y eller z for os. Men hvad med de mennesker ude i samfundet lige nu, der har handicap, sygdom eller en svær opvækst, som gerne vil leve? Så længe, der er folk, der gerne vil leve på trods, så har vi ikke ret til at tage det valg på vegne af andre," siger Kristina Kristensen.

Kristina Kristensen fortæller desuden om et møde med en kvinde, som rørte hende meget.

"Der var en kvinde, der havde set med på afstand i et stykke tid. Hun fortalte, at hun måtte gå hen til os, da hun blev provokeret. Hun havde selv fået en abort. Vi fik en god og lang snak med hende, og hun endte med ikke at kunne sætte en stemme (på afstemningen, red.). Hun åbnede op om, hvor alene hun følte sig. Hvor tåget alting var, da hun stod midt i det svære valg. Særligt når alle siger, at det "bare er en klump", men hun hviskede til mig: "Det, der kom ud under aborten, var sørme stort," selvom hun kun var otte uger henne. Hun blev tydeligt berørt, men det virkede også til at være en lettelse at åbne op om det. At blive set og hørt uden fordømmelse."

Tilbud om rådgivning

Kristina Kristensen foreslog kvinden, at hun kunne kontakte Retten til Livs abortrådgivning Abortlinien.dk. Det er en telefon- og chatrådgivning, der tilbyder samtaler om abort – både før og efter en eventuel abort. Rådgivningen bliver ofte mistænkt for at handle om at overtale folk til ikke at få en abort, men Retten til Liv understreger, at det ikke er tilfældet. Rådgivningen er til for at rådgive mennesker til at lytte til sig selv og træffe en beslutning på et oplyst grundlag – den er også et tilbud om en samtale om sorg eller andre følelser efter en eventuel abort.

På hjemmesiden står der:

"Rådgiveren lytter til den enkelte og tager hans eller hendes tvivl, angst, bekymring, sorg, vrede og/eller skyld alvorligt. Abortlinien respekterer, at valget ligger hos den, der henvender sig for at få hjælp. Ønsket er at hjælpe den rådsøgende til at lytte til sig selv – lytte til sit hjerte."

Tilbage i Esbjerg svarede kvinden på tilbuddet om at ringe til Abortlinjen:

"Tak, det hørte jeg godt lige fra din kollega. Det er forfærdeligt, at der ikke er flere muligheder og tilbud om rådgivning. Gid jeg havde vidst det," fortæller Kristina.

"Ingen greb hende eller tilbød hende nogle muligheder eller alternativer. Hun ville ønske, at lægerne have tilbudt hende noget andet. Selv efter hun havde fået aborten, var der ingen, der ringede og tjekkede op på hende. Hun følte sig igen alene og i dyb sorg, og aborten tynger hende stadig i dag," fortæller Kristina Kristensen.

Ansgar er blevet brugt som helgen, nationalhelt og europæisk samlingsfigur

I 1200-året for Ansgars ankomst til Danmark er der igen interesse for benediktinermunken og missionæren, som kom til danernes rige sydfra. Han er blevet brugt forskelligt igennem historien, og måske er tiden kommet til, at han blive brugt til at skabe europæisk fællesskab på tværs af kirkeskel, siger kirkehistoriker.

Ansgar ved Marmorkirken 2014. Theobald Stein 1894 fra Wikimedia Commons.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Hvem var Ansgar? Og hvilken betydning har han haft for kristningen af Danmark? Det spørgsmål er der intet klart svar på, og kirkehistoriker Mattias Sommer Bostrup, der er ph.d. i teologi og lektor på Aarhus Universitet, har heller ikke noget klart svar på det. Men han kan til gengæld fortælle, at munken og missionæren, der også blev ærkebiskop, er blevet brugt forskelligt gennem historien - og nu igen bliver forstået på en ny måde i lyset af den krise, verden og Europa befinder sig i.

"De historiske fakta om Ansgar er ret få. Faktisk er det omdiskuteret, om han overhovedet kom til Danmark i 826 for at bringe kristendommen til Norden. Nogle forskere mener, at det er noget, man siden opfandt som led i en kirkepolitisk strid. Men fortællingen om Ansgar som missionær, munk, europæer og meget andet er blevet brugt lige siden hans levetid - på mange forskellige måder," siger Mattias Sommer Bostrup.

Han har beskæftiget sig indgående med de erindringskonstruktioner af Ansgar, som eftertidens historiebrugere foretog af ham - især efter reformationen, hvor han gled lidt i baggrunden i lyset af, at man nu ikke længere i den luthersk-evangeliske kirke anerkendte Ansgar som helgen.

"Han forsvandt ud af brug i liturgien og i den folkelige forståelse som helgen, sådan som det skete med mange andre skikkelser. Men helt glemt blev han aldrig. Han blev i stedet brugt til at legitimere den kobling mellem kirke og kongemagt, som statskirken bygger på, og som blev introduceret med Luther," fortæller lektoren.

Ansgar ved Ribe Domkirke. Hein Heinsen 2015 fra Wikimedia Commons

Legitimering af kongemagt og kirke

Han har sammen med tre kollegaer fra Aarhus Universitet redigeret en bog om Ansgar, 'Ansgar. Nordens apostel gennem 1.200 år', som er udkommet for nylig - i anledning af, at det i år er 1.200 år siden, at Ansgar angiveligt ankom til danernes rige på missionsrejse. Bogen, som har bidrag fra en lang række forskere fra både Danmark, Sverige og Tyskland, giver et bredt og nuanceret billede af Ansgar, hans betydning og forståelsen af ham, og Mattias Sommer Bostrup har selv bidraget med et kapitel om Ansgarbilledet ca. 1500-1800, under overskriften 'Mellem lærdom, fromhed og oplysning'.

Kirkehistoriker Mattias Sommer Bostrup. Foto: AU

"I den periode har man fra kirkens og kongemagtens side brug for at finde en historie, der kan legitimere kongens ansvar for kirken som dens øverste medlem. Kongen har ansvar for, at kirken trives og har ordentlige rammer for sit virke, og at det er den rette lære, der forkyndes. Den ordning kan man argumentere for ud fra Luther, men man kan også bruge Ansgar og hans alliance med kong Harald Klak, og det gjorde man," fortæller Mattias Sommer Bostrup.

Harald Klak, der var blevet fordrevet fra tronen, blev døbt i Frankerriget, hvor Ansgar var født, og Ansgar fulgte ham tilbage til Danmark. Ansgar ønskede at kristne nordboerne, mens Harald Klak var på udkig efter politisk støtte fra den frankiske kejser, Ludvig den Fromme. Harald Klak fik kortvarigt tronen igen, mens Ansgar lykkedes med at oprette en skole og senere - omkring 850 - fik tilladelse til at bygge kirker i Hedeby og Ribe. Man kunne derfor argumentere for, at Ansgar med sin alliance med Harald Klak foregreb den statskirkeordning, som blev normen i de luthersk-evangeliske områder efter reformationen.

"Man lagde altså ikke længere vægt på, at Ansgar var benediktinermunk og var en del af en europæisk kristen civilisation, hvor klostervæsen, helgendyrkelse og tidebønner stod centralt. Det 'glemte man', ligesom man så bort fra hans rolle som ærkebiskop og hans forbindelse til pavemagten og trak i stedet andre elementer frem," fortæller kirkehistorikeren.

En blåøjet folkeoplyser

I århundrederne efter reformationen blev Ansgar primært en figur, som eliten brugte til at legitimere sin position, og med tiden blev han gjort til en national figur, der kobledes sammen med dannelse og med Luthers understregning af betydningen af at høre og læse evangeliet på sit modersmål.

"Ansgar var jo ikke dansk, men hans grundlæggelse af en skole blev brugt i en national identitetsopbygning, som også Grundtvig var med til at understrege, da han pudsede Ansgar af og skrev salmer om ham i 1826 i forbindelse med fejringen af 1.000-året for Ansgars ankomst til Danmark," fortæller Mattias Sommer Bostrup.

I samme periode blev Ansgar i romaner og på malerier fremstillet som en lyshåret, blåøjet folkeoplyser, der samlede børn og almue omkring sig og oplærte dem i den sande tro.

Kort efter begyndte en massiv udvandring fra Danmark til Nordamerika, og en del af de danske udvandrere tog fortællingen om Ansgar med sig og brugte den i deres opbygning af immigrantsamfundene i den nye verden.

"Flere kirker og også et tidsskrift blev opkaldt efter Ansgar, både blandt danskere og i blandede skandinaviske grupper af udvandrere. Ansgar var jo en fælles figur, som alle skandinaviske lutheranere kunne forholde sig til," siger han.

Han uddyber, at når man skaber erindringssteder og bruger historiske personer til at opbygge identitet, sker der altid et til- og fravalg. Man bruger det, som har potentialet til at samle folk, og ser bort fra det, der ikke passer ind i fortællingen og i tidens tematikker.

Kan ikke konkurrere med Poppo

I begyndelsen af 1900-tallet var Ansgar fortsat en del af det kirkehistoriske pensum i skolen i Danmark, omend han ikke blev en lige så populær og kendt figur som munken Poppo, der ifølge legenden kristnede Harald Blåtand. Den fortælling er ifølge Mattias Sommer Bostrup svær at konkurrere med, blandt andet fordi den er knyttet til Jelling og Jellingstenen, som står stærkt i den danske nationale selvforståelse.

"Ansgar er en mere uklar figur, men han er blevet revitaliseret omkring fejringerne af ham i både 1826 og 1926, og jeg tror, at vi vil se det samme igen omkring og efter fejringen af ham i år," siger han.

I 1926 var fejringen af Ansgar præget af den nye grænsedragning mellem Danmark og Tyskland i 1920, og Ansgar blev dengang præsenteret som en vigtig figur i opbygningen af den danske nation og kirke, ikke som en europæisk figur med stærke tyske tilknytninger. Det forudser Mattias Sommer Bostrup vil ændre sig i forbindelse med markeringen af 1200-året.

"Jeg fornemmer, at temaer som fælles europæisk dannelse og tilknytningen til en europæisk kristen kulturkreds kommer til at fylde mere denne gang, hvilket kan hænge sammen med, at vi i Europa står i en krisetid, hvor der fra flere sider kaldes på europæisk sammenhængskraft og sammenhold," siger han.

Ansgar på ortodokse ikoner

Også det økumeniske aspekt ved Ansgar står stærkere denne gang, vurderer han.

"Både den katolske kirke i Danmark og folkekirken har afholdt Ansgar-gudstjenester, hvor de har inviteret repræsentanter fra begge kirkesamfund med, og Ansgar-folkemødet i Ribe Stift i slutningen af maj havde også fokus på det europæiske og har en økumenisk bredde," siger han.

Han tilføjer, at der også blandt ortodokse kristne i Danmark, herunder indvandrere og flygtninge, er en interesse for Ansgar som en lokal helgen, de gerne inddrager i deres opbygning af en identitet som ortodokse kristne i en dansk kontekst.

"I den ortodokse Gudsmoders beskyttelses menighed på Østerbro i København er der en ikon af Ansgar som Nordens apostel, skrevet i den ortodokse ikon-tradition. Ansgar bruges og formes stadig, og der er tilsyneladende rigeligt stof i ham til både nutiden og fremtiden," siger Mattias Sommer Bostrup.

Gospeleventet Praise Unggospel, der er kendt for at skabe glæde og begejstring, levede op til forventningerne og skabte en stor fest på Torvet søndag eftermiddag, hvor der blev danset, sunget og grinet. Foto: Å-Festival

Å-Festivals kendetegn 'Disko Å'et' var oplyst om natten. Foto: Å-Festival

Å-Festival - et sted for alle

Den kristne musikfestival Å-Festival samlede igen i år op mod 6.000 mennesker til lovsang, fællesskab, koncerter, undervisning og meget mere. På Udfordringen har vi i år allieret os med en ung deltager, som her giver sin beretning fra Å-Festival 2026.

Af Tue Kørner

Å-Festival, et sted, hvor Gud, Jesus, Helligånden, familie, venner, musik og fest virkelig får plads til at vokse.

Å-Festival 2026 blev som altid afholdt i Sønder Felding med omkring 6.000 besøgende hvert år, som kommer for at prise Gud sammen.

Jeg har været på Å-Festival fire gange. Første gang i 2023 og senest nu i 2026, og det har altid været et af årets højdepunkter. Jeg kommer fra et kristent hjem, skole og efterskole, som nok også er grund til, at jeg har været der.

Men det er aldrig et sted, jeg er blevet tvunget ud til. Hvert år var det frivilligt, og hvert år var det en succes.

Der er bare en stemning, som man ikke får andre steder, lovsang, som næppe kan toppes, fantastiske talere og dygtige kristne kunstnere fra udlandet. Især lovsangsaftenen pinsesøndag er et kæmpe hit. Det store telt på pladsen, som i øvrigt har plads til over 3.000 mennesker, bliver fyldt helt op og er en oplevelse, mange holder stort af.

Fællesskab

Under hele festivalen har jeg boet med mine venner i en camp med min efterskoleårgang fra 24/25. Man kan nemlig oprette en camp og bo sammen i et område med sine bekendte. Det gør det også nemt for alle de kristne efterskoler Danmark rundt, som besøger festivalen hele pinsen, at styrke fællesskabet og skabe en utrolig hyggelig stemning.

I min camp havde vi fx fællesspisning en af aftenerne med et langt bord, hvor alle spiste sammen. Det er dog lidt forskelligt, hvor meget man går op i madlavningen. Nogen laver store retter med pasta og kylling. For mig og mine medbeboere endte det med at blive pizzasnegle, frikadeller og en del toast, som var den primære kost.

Om aftenen, når der ikke er møde eller koncert, er et fortelt med gode venner – eller med nogen, man aldrig har mødt før – en fantastisk ting ved festivalen.

Praise på torvet

Man kan også tage op på torvet, et sted med masser af borde, mennesker, streetfood og gode snakke.

Inde i cafételtet er der en bod med kaffe og snacks, som man kan tage med hen til det bord, man nu lige vil slå sig ned ved.

Jesus Loves Elektro fik teltdugen til at rejse sig til en kæmpefest i det store telt med dagens sene og sidste koncert lørdag aften. Foto: Gustav Kirkegaard

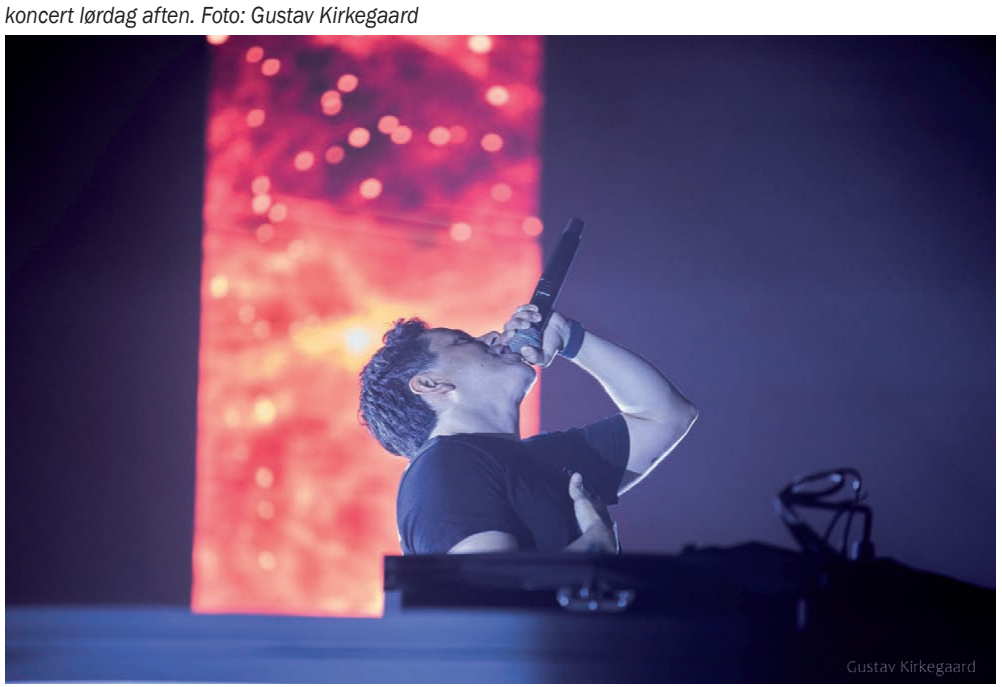

Caféområdet på Torvet var et populært opholds- og spisested det meste af døgnet - her kunne man både snakke og købe snacks i streetfood-boderne. Foto: Gustav Kirkegaard

Et af årets hovednavne Rend Collective indtog den store scene søndag aften og leverede et show ud over det sædvanlige. Foto til venstre og højre: Kristian Paakjaer. Foto ovenfor: ch_visuals

I år besøgte gospeleventet Praise Torvet og skabte en fest med god fællessang og energi.

Inde i cafételtet på caféscenen var der besøg fra et par kunstnere, som gav en dejlig stemning til pladsen, når de store møder ikke fandt sted.

Specielt DJ-indtryk skabte en fed fest i cafételtet med festlig stemning og medrivende remixes af forskellige lovsange.

Taler og lovsang

Inde i det store telt midt på pladsen kan man til møderne opleve fremragende talere fortælle og undervise om Gud.

Personligt kunne jeg rigtig godt lide Lars Kristensens tale om røveren på korset. Han brugte sin humor og sjove personlighed til at fortælle om emnet.

Lars Kristensen blev efterfulgt af Å-Festivals fantastiske lovsangsband. Sådan forløber det normalt til alle møder, men søndag aften, hvor den store lovsangsfest var på programmet, var det særligt lovsangen, som var i fokus. Mine venner og jeg kom et kvarter før, det begyndte, men allerede der var teltet proppet. Det lykkedes heldigvis mig og en anden at presse os ind og få en plads.

Det var som altid en kæmpe fest. Nogen nød lovsangen fra deres plads, andre hoppede og dansede foran scenen.

Da det dygtige lovsangsband var færdige på scenen og teltet tømt, kunne der gøres klar til dagens store koncert.

Den store scene

Fredag, lørdag og søndag var der store kristne kunstnere på den store scene. Der var musik for alle ører; med genrer, der vekslede fra pop og folk-musik til rap og elektronisk musik, var der noget fedt musik til alle.

Særligt fredag aften var Jonathan Trayler fra Dallas, Texas, USA med til at skyde Å-Festival 2026 i gang. Jonathan Trayler leverede en ekstremt fed koncert, da han for anden gang optrådte på Å-Festivals store scene.

Ligesom alle de andre kunstnere på festivalen fik han teltet til at synge, hoppe og danse for Gud.

Å-Festival 2026 har været et brag af en fest, og ligesom mange andre danskere rundt omkring i landet bliver den lange køretur til Vestjylland noget, jeg vil se frem til igen til næste år.

Tak for denne gang Å-Festival og på gensyn!

Jonathan Traylor er en af tidens mest omtalte (og efter sigende mest nyskabende) kristne kunstnere. De høje forventninger blev indfriet med et brag af en koncertoplevelse fredag aften på den store scene. Foto: ch_visuals

Lørdag aften tryllebandt Rachel Purcellmusic publikum i det store telt. Med sin soul-inspirerede pop skabte hun en følsom koncert, der kunne mærkes. Foto: Å-Festival

LEDERARTIKEL

Det kan føles meningsløst, men er det aldrig

Der er en speciel dobbelthed over tiden. Altså tiden som historisk begreb. På den ene side bygger vi hele tiden videre og oven på alle de foregående generationer, der har levet før os. Vi bygger videre på al den viden og erfaring, som menneskeheden har opbygget i tidens løb. Det gælder i forhold til videnskab, tro, filosofi, kultur, politik osv.

På den anden side skal hver ny generation og hvert nyt menneske lære helt fra bunden, hvad livet er. Lære, hvad det vil sige at leve, og hvad meningen er med det hele. Hvordan man finder vej - og hvordan man farer vild. Den opgave er ny i hver generation og stopper aldrig.

Blandt meget andet betyder det, at du og dit liv aldrig bliver ligegyldigt eller uden betydning. Uanset om du har fuldtidsarbejde, er sygemeldt, er pensionist eller holder sabbatsår, og uanset om du har en stor følgerskare på Facebook, i kirken eller i vennekredsen.

Du er en del af den fælles opgave, som hver ny generation har så uendelig svært ved at knække, nemlig at få styr på, hvordan vi lever livet - og hvordan vi lever livet som kristne.

Jeg kan af og til synes, at livet er lidt meningsløst. Det er ikke, fordi jeg er specielt depressivt anlagt. Tværtimod faktisk. Det kan bare virke så meningsløst, at vi alle sammen farer rundt livet igennem med alle mulige forskellige formål, drømme og ønsker - enten for os selv eller for andre - mens vi sidste ende alligevel alle sammen ender på kirkegården. Livet går videre, og vi bliver glemt. Alt er tomhed, endeløs tomhed, som der står i Prædikerens Bog i Det Gamle Testamente.

Men livet er ikke meningsløst. Vi har alle sammen en opgave hele livet med at hjælpe os selv og hinanden godt igennem livet. På den måde stopper vores opgave aldrig, og der er aldrig et tidspunkt i vores liv, som ikke er vigtigt, og hvor vi ikke kan bruges til noget. Som minimum er vi altid en del af vores egen og andres læring i livet. Vi er en del af historien, uanset hvad vi bidrager med, og vi er en del af hver ny generations projekt med at gennemskue, hvordan vi skal håndtere livet - og vi er en del af hver ny generation af kristne, som skal forsøge at få styr på, hvordan vi hjælper hinanden og os selv bedst muligt med det.

Samtidig er der en helt anden og endnu dybere mening med livet - en mening, som for alvor tager sin begyndelse den dag, livet slutter her på jorden. Det lyder så dramatisk, måske endda lidt gammeldags, men ikke desto mindre: Livet her har betydning for, hvad der sker den dag, vi dør.

Det gør livet til noget vigtigt for os alle sammen. Både mit eget liv og andres liv - og det gør til gengæld mange andre ting i livet lidt mindre vigtigt.

Det er lidt, som når man er midt i et sygdomsforløb eller er pårørende til en. Så er det, ligesom om at livet udenfor kører sin helt egen og lige pludselig ikke så vigtige trummerum, og man kan få lyst til at sige til alle, der ræser af sted, "lad nu være med at spilde tiden på ligegyldigheder, det er livet alt for kostbart til."

Mon ikke mange kristne, der lever en hverdag med forfølgelse, forøvrigt har det på samme måde med os kristne, der lever i fred og frihed.

"Lad nu være med at spilde tiden på ligegyldigheder. Hvis du absolut skal lave noget ligegyldigt, så nyd i det mindste, at du kan."

God arbejdslyst med livet! Det er ikke altid så nemt, selvom vi har flere tusinde års erfaring at bygge videre på.

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Peter Göetz

Tidligere præst og leder af Det Danske Missionsforbund

Marchordre eller medborgerskab?

Det er en af kirkens allerstørste tekster fra Bibelen, som er i spil i dag.

Vi er blevet oplært i, at Jesu ord til disciplene lige før hans himmelfart er en befaling: En missionsbefaling eller en dåbsbefaling.

Men er det nu også helt rigtigt forstået og dækkende for det, Jesus mente?

Gav han sine efterfølgere en militant marchordre, eller fik vi anvisning til med vores liv og virke at gennemsyre vores omgivelser?

Over hele kloden arbejder de kirker, som fastholder Jesus som det ultimative fyrtårn, med en stor udfordring i vores tid. Men missionsbefalingen handler ikke bare om, hvad mennesker tror, men også om at blive disciple, der sætter nye standarder i deres samfund. Foto: Bigstock

Over hele kloden arbejder de kirker, som fastholder Jesus som det ultimative fyrtårn, med en stor udfordring i vores tid. I mange levende menigheder overalt på jorden ses en fornyet længsel efter at være Guds folk med Guds Riges kvaliteter ikke blot i kirken, men også i samfundet. Og dermed en fornyet opfattelse af 'missionsbefalingen'.

Er der et dilemma?

Det kan godt ligne en modsætning, når Jesus fremstiller sin vision om, at Gudsriget på jorden skal forvandle samfundet som en surdej, der gennemsyrer alt andet, mens kirken – først den katolske, siden den protestantiske – og såmænd også de nyere evangelikale kirker, mener, at det handler om være i krig mod de ugudelige magter og trække mennesker over på den rigtige side af stregen.

Nye briller

Kan missionsbefalingen også læses på denne måde: At gå ud i alverden og gøre alle til Jesu disciple, hvor troen ikke er et ståsted, men en livsstil, der har værdier, livsmønstre og en adfærd, der adskiller sig fra andre – og gennemsyrer vores omgivelser?

Er missionen mon udført, når blot mennesker 'tror' på Kristus som verdens frelser og kan tilslutte sig trosbefalingen? Eller er missionen først udført:

- Når vi går i Jesu fodspor som hans efterfølgere og lærer andre at være det
- Når vi begynder at gøre en forskel i vores samfund på de platforme, som bliver givet os
- Når vi spørger, hvordan vi som kirke og menighed kan skabe et bedre samfund dér, hvor vi bor
- Når vi udfører vores arbejde i hverdagen på en måde, der peger på Jesus som livsmester
- Når vi spørger, hvordan vi kan lære vores medmennesker at gøre, tænke og handle som Jesus
- Når vi med det aftryk af skaberen, som han allerede har sat i alle mennesker, kan føre mennesker ind i hans favn

Opgøret

For Jesus var det et tydeligt opgør med hans samtid, at relationen til Gud ikke skulle handle om religiøse ritualer, rutiner og regler, men om opmærksomheden på medmennesket.

Udfordringen for os i dag er, om vi indimellem alligevel falder i samme grøft, som det etablerede religiøse samfund på Jesu tid sad fast i.

Måler vi trods alt alligevel hinanden på kirkeforhold, dåb, konfirmation, bekendelse og engagement i kirken uden at spørge om, hvordan vi forvalter vores tid, penge og passioner. Planter vi i virkeligheden Gudsriget i vores hverdag?

Gå ud – og gør til disciple.

At være en Jesu discipel er formodentlig mere end at tro på ham som verdens frelser, at være døbt og konfirmeret, og hvad der nu ellers er en del af vores tradition (med stor respekt for det!).

Nyere missionspraksis overalt i verden har bevæget sig væk fra blot at kalde mennesker til tro på Jesus til samtidig at hjælpe de nye troende til selv at skabe disciple, medvandrere, der som mål har at sætte nye standarder i deres samfund.

Linjen

Når missionsbefalingen læses med øjne, der har evne til at nuancere virkeligheden, er den ikke først og fremmest en marchordre til den kristne kirke, men en angivelse af en livsstil til enhver af os, der bekender sig til Jesus, og som derfor kalder os ind i et aktivt medborgerskab, hvor vi nu hver især bor.

Prædikentekst: Matt. 28,16-20

Missionsbefalingen

"De elleve disciple gik til Galilæa til det bjerg, hvor Jesus havde sat dem stævne. Og da de så ham, tilbad de ham, men nogle tvivlede. Og Jesus kom hen og talte til dem og sagde: »Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende."

Bibelteksten bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

Af Christian Schøler Holmgaard,
underviser i Ny Testamente på
Dansk Bibel-Institut

Det er saligere at give end at få – om givertjeneste i Ny Testamente

Skal man give tiende ifølge Bibelen? Det og andre vigtige spørgsmål om givertjeneste kommer Christian Holmgaard ind på i denne artikel. Læs hvad Jesus og Paulus siger om givertjeneste.

Hvorfor skal vi give penge til kirkeligt arbejde og hvor meget? I GT finder vi loven om at give tiende, altså et bud, der fortæller, hvor meget israelitterne skulle give og hvor ofte (3 Mos 27,30). Denne lov hører sammen med templet, præsteskabet og ofrene i GT, som alt sammen, ifølge NT, er blevet opfyldt af Jesus (Matt 5,17). At give tiende, altså 10% af sin indkomst, kan være en god vejledning, men er altså ikke en lov, som kristne i den nye pagts tid er forpligtet på.

Hvor der i GT var et bud, som skulle følges, er det i NT i stedet kærligheden, der skal motivere til at give. Givertjeneste er del af kaldet til elske, fordi vi selv er blevet elsket først. Kristne skal give, fordi de selv har fået givet alt af Gud. I det næste skal vi først se på, hvad Jesus siger om penge, ejendom og det at give. Dernæst skal vi se på nogle tekster, hvor Paulus skriver om givertjeneste.

Ifølge Det Gamle Testamente skulle jøderne give tiende blandt andet til templet og præsterne. I Ny Testamente skal kristne give regelmæssigt efter evne - og med glæde - til gavn for andre. Foto: Shutterstock

Jesus: Livet i verden som forvaltere under Guds omsorg

Penge har en stor plads i Ny Testamente, særligt i evangelierne, hvor Jesus ofte underviser om forvalterskab, faren ved rigdom og Guds omsorg. Tanken om forvalterskab er grundlæggende den, at et menneskes ejendele og ressourcer kommer fra Gud og skal forvaltes som sådan. I Jesu lignelser om forvaltere skal de i sidste ende stå til ansvar overfor Gud.

I Jesu undervisning får vi blandt andet udfoldet menneskets grundlæggende relation til Gud og alle de farer, der truer den relation. En af største farer, ifølge Jesus, er pengene – mammon.

I Jesu formulering, om at vi ikke kan tjene både Gud og mammon, ligger der en ubehagelig tanke. For Jesus taler jo om at tjene mammon, og dermed siger Jesus, at det, som mennesker tror, kan gøre dem frie, i virkeligheden bliver deres herre. Det kan godt være, at vi tror, vi er herre over vores penge, og at pengene tjener os, men umærkeligt sker der det, at pengene bliver herre over os. Griskheden, som skulle føre til frihed i form af økonomisk uafhængighed, binder os snarere, end det befrier os.

Tanken, om at noget er vores eget, er farlig. I Jesu undervisning er den, der vil holde tingene for sig selv og skabe økonomisk sikkerhed for sig selv, en tåbe (Luk 12,20). Tanken om økonomisk sikkerhed er umulig, ubarmhjertig og usikker i en forgængelig verden.

I stedet kalder Jesus sine disciple til virkelig frihed i tillid til Guds omsorg og alt det, han vil give dem gennem Kristus. (Luk 12,22-34). Jesus lærer disciplene om en ubegrænset gavmildhed (Luk 6,30), og i mødet med den rige unge mand siger Jesus ligefrem, at han skal give alt væk til de fattige (18,22). Det er dog ikke alle, Jesus kræver det af. I beretningen om Zakæus viser hans omvendelse sig ved, at han giver ud af sine ejendele, men kun en del af den (Luk 19,1-10).

Det er dog klart, at sand omvendelse viser sig i gavmildhed. I lignelsen om den rige mand og Lazarus er det ikke givertjenesten som sådan, den rige mand mangler. Han mangler omvendelse, men omvendelsen ville have vist sig i barmhjertighed og gavmildhed overfor den fattige Lazarus (Luk 16,19-31).

Overordnet kalder Jesus sine disciple til at se sig selv som forvaltere af Guds gode gaver. Alt kommer fra Gud og tilhører egentlig ham, og der ligger en stor fare i at tro, at noget er vores eget. Ikke bare vores ejendele, men hele vores liv tilhører Gud, der både har skabt os og løskøbt os (Mark 10,45). Det må være fortegnet for, hvordan bruger vores penge.

Paulus: Nogle principper for givertjeneste

Hos Paulus finder vi de tekster om at give i NT, der kommer tættest på det, vi vil kalde givertjeneste i dag. Det drejer sig om tre tekster fra Første og Andet Korintherbrev (1 Kor 9,13-14; 1 Kor 16,1-4; 2 Kor 8-9). Ud fra de tekster kan vi identificere nogle principper om givertjeneste i NT.2:

1. Alle kristne skal give.

Det forventer Paulus, når han skriver til menigheden i Korinth, at de hver især skal lægge noget til side (1 Kor 16,2).

2.Vi skal give regelmæssigt.

Det fremgår af 1 Kor 16,2, hvor Paulus skriver til menigheden i Korinth, at de den første dag i ugen, altså søndag, skal lægge det til side, de vil give.

3.Vi skal give efter evne.

Det vil sige, at alle ikke skal give lige meget, men hvad hver enkelt magter. Det kommer frem i 1 Kor 16,2 hvor det, der skal lægges til side, er så meget, som enhver har råd til. Også i 2 Kor 8 skriver Paulus om menighederne i Makedonien, at "de gav efter evne, ja, over evne" (2 Kor 8,3). Paulus havde ikke forventet, at makedonerne gav over evne, og forventer det heller ikke af korintherne (2 Kor 8,13).

4. Vi skal give gavmildt.

Samtidig, og i en vis spænding med det foregående punkt, så fremhæver Paulus netop menighederne i Makedonien for at give over evne. Deres gave var et offer, fordi de gav ud af deres fattigdom. Jesus fremhæver også den fattige enkes gave (Mark 12:42-44). Dette står primært som en udfordring til dem, der har overflod, om at give mere (2 Kor 8,7).

5. Vi skal give med et formål.

Det vil sige at vi skal give for at imødekomme en mangel og ikke på grund af skyldfølelse eller påtrængenhed. Her peger Paulus på behov hos andre kristne i nød (2 Kor 8,14), men også særligt på menighedens ansvar for at understøtte forkyndere (1 Kor 9,13-14). Paulus afstår selv fra at modtage penge fra Korinthermenigheden, men siger, at "de, som forkynder evangeliet, skal leve af evangeliet". Dermed mener han, at en menighed skal sørge for, at den, der forkynder, får det, han har behov for materielt. Det samme er Paulus inde på i Gal. 6,6.

6. Vi skal give med glæde og frivilligt.

Ingen skal give under tvang. Tværtimod skal vi give med glæde (2 Kor 9,7) og frivilligt. Glæden og viljen kommer indefra, fra et omvendt hjerte, som et gensvar på Guds gave (2 Kor 9,8-12).

7. Vores motivation skal være:

A. Kærlighed – Som Jesus døde for vores og andres synder, sådan skal vi også give os selv og vores ressourcer til andre (2 Kor 8,9). At give uden kærlighed er nytteløst (1 Kor 13,3).

B. Taknemmelighed – Gud er altings giver, og han har i Kristus givet den største gave (2 Kor 9,15). Givertjeneste er udtryk for taknemmelighed for alt det, Gud har givet.

C. Velsignelse – I 2 Kor 9 taler Paulus om den velsignelse, der følger med at give. Paulus opfordrer korinterne til at give en rundhåndet gave og underbygger det med et ordsprog om at så og høste, der synes at indikere en noget-for-noget-ordning. Sådan har nogle herlighedsteologer fortolket det og brugt det til at få folk til at give penge med håbet om at få endnu flere igen. Det er dog ikke den slags høst, Paulus beskriver her.

Paulus' opfordring går på, at giveren i sit hjerte afspejler Gud, som er altings giver, og i tillid og taknemmelighed til ham opdager en glæde ved at give. Den høst, som følger af det, er langt mere end en materiel velstand. Det handler om at lade giverens retfærdighed bære frugt, og hvad, der må komme af materiel velsignelse, skal gives i gavmildhed, for at Gud må takkes. Dermed resulterer gavmildhed i åndelig vækst.

Konklusion

Ifølge NT er der ikke hurtige svar på, hvornår man har givet nok. Det kan ikke bare ordnes med en procentsats af indkomsten. På baggrund af, hvad Jesus og Paulus siger om givertjeneste, kan man faktisk argumentere for, at vi bør give mere end de 10% med den overflod, vi har i Danmark. I stedet for at overveje, hvad minimum er, så er det måske bedre at overveje, hvor meget vi kan give?

Det afgørende er dog, at givertjenesten er forankret i vores relation til Gud i Kristus. Grundlaget for vores givertjeneste skal være vores kærligheden og hengivenhed til Gud i taknemmelighed for hans uudsigelige gave til os i Kristus (2 Kor 9,15).

Artiklen har tidligere været udgivet på Tilliv.dk

Serie: "Mirakler i hverdagen"

En blodprop i hjernen blev vendt til taknemlighed og nye erkendelser

Kenneth Kühn er vant til at leve et aktivt liv. Her er han i Grækenland, hvor han har kontakter i flygtningelejre, som han besøger. Men en blodprop i hjernen satte pludselig en stopper for det aktive liv. Foto: Privat

Bekymring, overnaturlig fred, livsangst, taknemlighed og evighedshåb stod på en gang side om side og i kø, da Kenneth Kühn blev indlagt med en blodprop i hjernen og erklæret hjerneskadet. Mindre end tre måneder senere er han efter eget udsagn tilbage på fuldt funktionsniveau. Igennem sygdomsforløbet har han også fået nye erkendelser.

Af Lisbeth Møller Morell

"Det kom pludseligt og uden forvarsel en lørdag eftermiddag," fortæller Kenneth Kûhn.

"Jeg mærkede, at mit venstre ben føltes underligt svækket, men jeg slog det hen og gik i seng. Dagen efter, da jeg stod op, konstaterede jeg, at min fod var begyndt at hænge lidt. Min kone kørte mig i kirke, hvor jeg skulle prædike. Efter gudstjenesten tog vi til vagtlægen. Han mente, at der var en nerve i klemme i ryggen og gav mig besked på at kontakte egen læge dagen efter. Den følgende morgen kunne jeg slet ikke gå. Jeg havde mistet kontrollen over venstre fod, så jeg vidste, at noget var helt galt."

Hos lægen blev Kenneth sendt direkte til Odense Universitetshospital, hvor de konstaterede, at han havde haft en blodprop i hjernen. Samtidig fik han at vide, at han skulle indstille sig på et længere sygdomsforløb.

Rollator og identitetskrise

"De første par dage af indlæggelsen var jeg meget bekymret," fortæller Kenneth og fortsætter: "Det var ubeskriveligt mærkeligt, at jeg slet ikke kunne bevæge min fod. Når jeg skulle på toilettet, brugte jeg rollator og var helt udmattet efter nogle få meter. Det føltes som et gigantisk kontroltab og var dybest set et slag imod min identitet: "Skal jeg være ham, der halter resten af mit liv," tænkte jeg."

Kenneth Kühn på sin udskrivelsesdag 10. marts 2026. Foto: Privat

Kenneth har en stor berøringsflade og oplevede, at rygterne begyndte at løbe. Han brød sig ikke om det, som han kalder negativ opmærksomhed, altså opmærksomhed, som kommer på baggrund af sygdom. Han har det helt generelt svært med at få opmærksomhed på grund af noget, der er negativt. Han følte også, at det på en måde var pinligt, at han pludselig lå der og ikke kunne gå.

"Det ramte nok min forfængelighed, men det fik mig samtidig til at tænke over, hvor skrøbelige vi mennesker er. Tænk, at en lille prop i en blodbane kan betyde, at man bliver en helt anden, og at man kan miste det, der definerer en."

Midt i bekymringen mærkede Kenneth også en indre hvile.

"Det var meget modsætningsfyldt. I mit sind var der bekymring, men samtidig kunne jeg sige: "Gud, du ved, hvordan jeg har det med det hele. Følelsen af at være i Guds kærlige favn fyldte mig med en ro, der var stærkere end alt andet."

Familiestøtte og forbøn

Kenneth besluttede at fortælle om sin indlæggelse i et Facebookopslag for at afdramatisere eventuelle forestillinger om det, der var sket.

Efter opslaget modtog han flere hundrede hilsner fra mennesker, som udtrykte medfølelse, og som bad for ham.

"Det var en kæmpe overraskelse og trøst," fortæller han. "Jeg var slet ikke forberedt på at blive genstand for så meget omsorg. Mange kender mig måske fra min tjeneste med at forkynde Guds Ord, men det er fantastisk at opleve, at man bliver betragtet som mere end en prædikant. I Guds rige er vi søskende, og det styrkede min tro, at så mange havde taget mig ind i deres hjerter og var i forbøn."

Hvordan reagerede din familie?

"Jeg har en rigtig god familie," fortæller Kenneth stolt. "Jeg tror, at mine børn kunne fornemme, at jeg var i hvile, og de blev meget beroliget af det. Min kone var der hele vejen igennem med kærlig støtte og nærvær, så jeg er meget velsignet."

Hastehelbredelse

Kenneth fortæller, at han oplevede en fantastisk hurtig heling. En aften på hospitalet forsøgte han desperat at løfte foden, men han kunne ikke.

"Foden var helt død, selvom jeg prøvede af alle kræfter at få den til at bevæge sig. Til sidst sagde jeg: "Far, jeg lægger det i dine hænder."

Så lagde Kenneth sig til at sove. Næste morgen, da han vågnede, satte han sig op på sengekanten og prøvede at løfte foden igen, "og så kunne jeg løfte den," fortæller Kenneth.

Den var dog stadig ikke lige så mobil som den anden fod, men han kunne løfte den et pænt stykke op i luften. Fra den dag gik det hurtigt fremad. Efter bare halvanden uge kunne han gå så godt, at dem omkring ham sagde: "Kenneth, man kan slet ikke se, at der har været noget." Læger og behandlere på afdelingen var også meget overraskede over den hurtige helingsproces.

"Jeg tror helt sikkert, at forbønnen fra de mange er årsagen. Jeg er tilbage med normalt funktionsniveau igen, og det er mindre end tre måneder siden, jeg blev indlagt. Jeg er bare så taknemlig."

Officielt hjerneskadet

Har blodproppen ændret din personlighed?

Kenneth smågriner lidt og svarer: "Jeg siger jævnligt til min kone, at jeg ikke kan huske, at der er noget, jeg har glemt." Han fortsætter: "Der er ingen, som har fortalt mig, at jeg er blevet anderledes. Men jeg er officielt erklæret hjerneskadet. I praksis kan jeg mærke, at jeg har brug for lidt flere pauser i løbet af dagen. Inden blodproppen kunne jeg have en lang dag - fuldt booket med møder. Det duer ikke lige nu.

I løbet af dagen har jeg brug for et par tidspunkter, hvor jeg slapper af og ikke skal koncentrere mig i en halv times tid. Det er jo egentlig sundt nok, og det burde jeg nok også have gjort tidligere. Jeg skal også huske at tage min blodfortyndende medicin og at passe min fysiske træning."

Livet er et mirakel med håb

Har sygdommen påvirket din tro?

"Ja, den mindede mig om, at jeg en dag skal dø," siger Kenneth eftertænksomt og fortsætter: "Tanken om min dødelighed vakte en masse vigtige erkendelser. Først og fremmest, at jeg vitterligt ikke kan tage livet for givet. Det er en gudgiven gave, som jeg kun kan tage imod med taknemlighed og sige: Tak Gud, at du vil mig. Tak, at jeg vågnede igen i dag, at mit hjerte banker, og at min krop og mit sind fungerer. Tak for livets mirakel."

En anden erkendelse, Kenneth blev mindet om, var evighedshåbet: "Det er dødens vilkår, der gør, at vi søger håb," mener han. "I lyset af døden, rækker vi ud efter mening. Det møder vi også udenfor kirken i populærkulturen. Kim Larsen spurgte i sangen Pianomand: "Er der sol over Gudhjem i de dødes land, eller dybt go 'nat pianomand?" "Det er et håbefuldt spørgsmål. I evangeliet er håbet en forvisning. Vi synger i salmen 'Min Jesus lad mit hjerte få' om at

> Mange kender mig måske fra min tjeneste med at forkynde Guds Ord, men det er fantastisk at opleve, at man bliver betragtet som mere end en prædikant. I Guds rige er vi søskende, og det styrkede min tro, at så mange havde taget mig ind i deres hjerter og var i forbøn."

smile af sin død. Tænk, at det er muligt. Det oplevede jeg faktisk et glimt af på hospitalet. I det hele taget har jeg nok altid mærket, at døden og håbet hænger sammen.

Da jeg som barn første gang hørte sangen 'Sig nærmer tiden, da jeg må væk', blev jeg dybt rørt og fik tårer i øjnene. Jeg opdagede noget smukt i visheden om det evige liv. Den vished er blevet fornyet i den seneste tid."

Dødsangst eller livsangst

Oplevede du også en frygt for døden?

"Der er mange, som taler om frygt for fremtiden og for døden," svarer Kenneth og fortsætter: "Jeg forstår eksistentiel frygt på en lidt anden måde. Når mennesker kæmper med frygt for det, som skal komme, tror jeg i virkeligheden ofte, at det er livsangst."

Kenneth forklarer livsangst med ordene: "Det jordiske livs forbandelse er, at vi som mennesker aldrig ved, om vi lever det godt nok. Det kan man også ligge og evaluere på i sin sygeseng. Det er denne usikkerhed, der skaber alle mulige svære følelser som f.eks. fortrydelse, mindreværd, fordømmelse, forkastelse, bitterhed."

Kenneth er selv mere bange for at leve gennem alderdommen end for at dø. Han er 57 år og tænker nogle gange fremad. Han synes, det er lidt noget blændværk, at vi taler alderdommen så meget op, selvom nogle ældre lever både længere og bedre i vores dage. Det er, som om vi prøver at fortrænge den faktiske forkrænkelighed og al den smerte, som den uvægerligt betyder for de fleste.

"Jeg kan godt blive bekymret for alderdommen - ikke kun for det fysiske, men for tanken om at blive til overs - at der ikke er brug for mig mere. Den frygt er vel nærmere en livsangst end en dødsangst. Jeg tænker ikke, at jeg vil kæmpe helt vildt for at forlænge mit liv, hvis jeg bliver alvorligt syg, når jeg bliver ældre. Så er det langt bedre at komme hjem til Jesus og tage hul på det næste kapitel."

Gud er god, selv når vi lider

Hvordan påvirkede blodproppen dit gudsbillede?

"Jeg har altid troet på, at Gud tillader, at vi rammes af ulykkelige hændelser. Vi er en del af den faldne og syndige verden, som er underlagt døden. Når Gud gør mirakler, suspenderer han reelt set det naturlige. Men den erfaring er ikke en konstant normaltilstand for en kristen. Ellers kunne vi bede os til evigt liv her på jorden."

Hvordan skal vi så tackle lidelsen?

"Paulus skriver, at alt samvirker til gode for den, som elsker Gud. Det betyder ikke, at alt, hvad der sker for os, er godt. Men det peger på det paradoks, at vi kan opleve Guds godhed selv igennem det, som ikke er godt. Det indkapsler ret præcist Jesu egen død.

Det var ikke godt, at Jesus blev korsfæstet. Det var uretfærdigt og ondt. Men Gud inkorporerede det onde i sin frelsesplan, så det samvirkede til gode for Jesus og for hele verden."

"Jesus fik navnet Emmanuel, som betyder Gud er med os. Det har jeg virkelig oplevet på det sidste," fortæller Kenneth Kühn. Foto: Privat

Emanuel – Gud er med os

Samtalen med Kenneth ender et godt sted, nemlig ved Jesu kors. Det, som har fyldt mest i hans liv de seneste måneder, er, at Jesus har været med ham og givet ham hurtig heling.

"Jesus fik navnet Emmanuel, som betyder Gud er med os," genkalder Kenneth. "Det har jeg virkelig oplevet på det sidste."

"I katolicismen bruges krucifikset med den lidende Kristus, der hænger på korset. Det er symbolet på, at han er med os i vores lidelser. I protestantismen ses det tomme kors, som symboliserer Jesu sejr over døden. De to symboler taler begge sandt om Guds kærlighed: Jesus døde for os, for at vi kunne få håb og evigt liv sammen med ham. Han bar endog vores sygdomme, så vi kan modtage hjælp i vores svaghed. Men Jesus led også med os på korset for at være med os igennem vores lidelser. Jeg stoler på, at han går med mig hele vejen," slutter Kenneth med et smil.

Mangler du en gaveidé til fars dag?

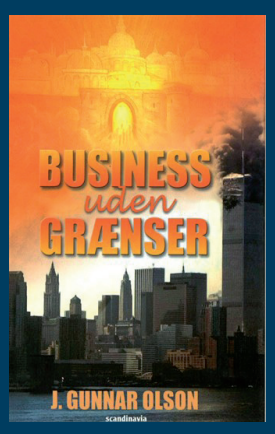

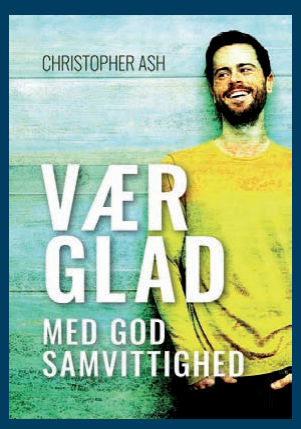

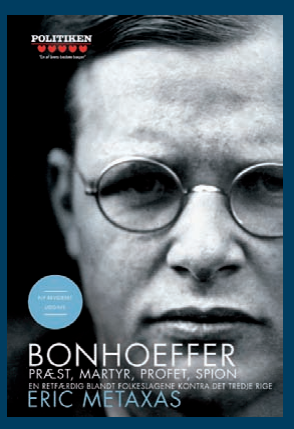

Business uden grænser. Oplev hvordan Gud var med en svensk forretningsmand. 149 kr.

Vær glad med god samvittighed. Genopdag samvittighedens gode kraft. 150 kr.

Bonhoeffer. Præst, Martyr, Profet, Spion
Af Eric Metaxas. 349 kr.

Jeg har slået mit telt op i håbets land

En klassisk andagtsbog af den svenske præst Tomas Sjödin med tekster til hver dag i året – med opmuntring og inspiration til hverdagslivet.

399 sider. 299 kr.

Kunsten at oversætte Bibelen

Bibelen er skrevet i en anden tid, på fremmede sprog og med en kultur fjern fra vores. Så hvordan sikrer man, at moderne læsere forstår meningen uden at tabe dybde og troværdighed?

Det er den udfordring, Iver Larsen tager livtag med i denne oplysende og tankevækkende bog. 186 sider.

249,-

Spændende romaner fra danske forfattere

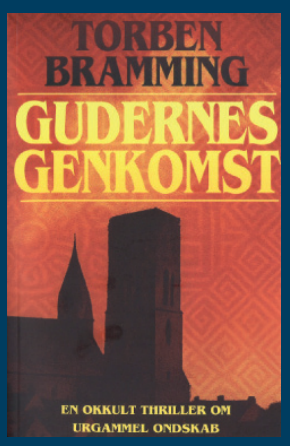

Gudernes Genkomst

Torben Bramming har skrevet denne overraskende roman om okkulte kræfter, en gruppe unge kristne og en dansk præst, der pludselig står overfor åndelige kræfter fra en urgammel ondskab.

364 sider. 249,- kr.

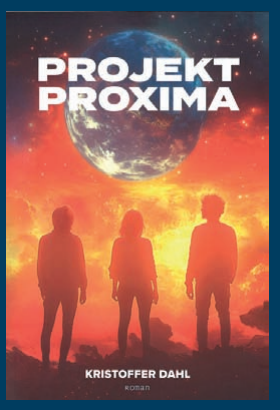

Projekt Proxima

En original roman om menneskets grundvilkår og kald, om Herrens storhed og kærlighed og om verden, som den kunne have været.

Af Kristoffer Dahl

304 sider. 229,95 kr.

GODE BØGER - find dem på hosianna.dk

Pastor Georges Houssney er grundlægger af missionsselskabet Horizons International. Foto: Horizons International

Krig får mange til at søge Kristus

Midt i ødelæggelsen, hvor millioner mister deres familier og hjem, begynder mange muslimer at sætte spørgsmålstegn ved islam for i stedet at søge Jesus Kristus.

Det siger pastor Georges Houssney fra missionsselskabet Horizons International.

CBN News mødte pastor Houssney og en gruppe tidligere kurdiske muslimer, der er blevet kristne, fra Syrien, Libanon, Tyrkiet og Irak, i Seoul, Sydkorea. De fortalte, at de nu oplever en frihed, som de aldrig har kendt før. De var tidligere begrænset af deres religiøse overbevisninger, men nu mødes de i kirkerne og deler liv og tanker om det nye liv i Kristus, og hvordan Gud virker blandt muslimer i dag.

Vendepunkt med flygtningekrisen i 2011

Pastor Houssney har brugt mere end 50 år på at tjene muslimer, især blandt det kurdiske folk. I 1973 hjalp han med at oversætte Bibelen til kurdisk, så mange kunne forstå evangeliet for første gang.

I dag, hvor næsten 40 millioner kurdere er spredt over hele verden, siger pastor Houssney, at den åndelige åbenhed vokser.

"Hver gang der er krig, er der en stor bevægelse mod Kristus," sagde Houssney. "Folk bliver desillusionerede over verden og over religionen, der forårsager krig. Khamenei i Iran og Bin Laden – de to gjorde en enorm forskel for evangeliet, fordi de gav falsk håb. Folk spørger: 'Hvorfor følger vi denne religion med ødelæggelse, drab og mord?' Og derfor strømmer de ind i Riget gennem Jesus Kristus."

Pastor Houssney tilføjede, at et andet stort vendepunkt kom under den syriske flygtningekrise i 2011. Alene i Libanon flygtede omkring to millioner syrere over grænsen.

"De gik på gaderne. De havde ingen jobs. De havde ingen penge," huskede han. "Så de begyndte at komme til vores centre. Vi havde hold, der gik ud på gaderne for at møde disse mennesker. Vi satte et bord op med skrifter, og de spurgte: 'Hvad er det her?' Vi bød dem velkommen og bragte dem til centret. Vi startede med 20 mennesker, og nu er tusinder kommet til Kristus."

Jesus helbredte med olivenolie

Houssney har også observeret, at mange af dem, der forlader islam, møder Jesus gennem drømme eller syner. Det gælder også den kurdiske direktør, der nu er kendt som *pastor* Nihad. Han havde oplevet et syn af Jesus, mens han sad fængslet i Syrien af politiske årsager.

"Jeg kunne ikke bevæge mig inde i min celle, som var mindre end en meter bred," fortalte Nihad. "Mine hænder var følelsesløse, og min krop havde så ondt. Jeg huskede, at jeg læste om Jesus, der helbredte den lamme, så jeg sagde til ham: 'Jesus, hvis du er virkelig, så hjælp mig.' Derefter så jeg i et syn en person i hvidt komme ind i min fængselscelle med en skål olivenolie. Hver gang han hældte olie på min krop, forsvandt smerten."

"I den tid var jeg dybt deprimeret, og jeg ville bare dø. Men personen i hvidt sagde til mig: 'Du er min elskede, og jeg elsker dig så højt.' Disse ord trøster mig fortsat."

Nihad forstod, at det var Jesus, fordi han tidligere havde læst om ham i en bog af evangelisten Billy Graham. "Nogen gav mig den bog, før jeg kom i fængsel," forklarede han. "Jeg læste frelsesbønnen i slutningen af bogen. Det var måske nøglen, der åbnede min ånd for at høre Gud."

Seks måneder senere blev Nihad løsladt fra fængslet og deler nu sit vidnesbyrd rundt om i verden.

Pastor Houssney tror, at mange flere muslimer vil komme til Kristus, og siger, at kirken skal være forberedt. "Vores bøn er, at Herren vil grundfæste nye troende i troen og gøre dem stærke," sagde han. "For hvis millioner af muslimer kommer til Kristus i dag, har vi ikke nok mennesker til at gøre dem til disciple. Lad os bede høstens Herre om at sende flere arbejdere til sin høst."

Bodil

Milliardær vil bygge verdens højeste Jesus-statue i Armenien

Forretningsmanden Gagik Tsarukyan vil også bygge et mindesmærke for Noahs Ark.

Af Bodil Lanting

Byggeriet af det, som angiveligt bliver verdens største statue af Jesus Kristus, er i gang. Projektet sigter nu mod en færdiggørelsesdato i 2027 efter års forsinkelser, en tvungen flytning og vedvarende modstand fra den armenske apostolske kirke.

Det skriver The Christian Post.

Nylige fotografier offentliggjort af Radio Free Europe viser arbejdet med en piedestal på Mount Hatis, en bjergtop, der rejser sig 2.600 meter cirka 30 kilometer nordøst for Jerevan. Statuen, der er støbt i tre sektioner, er opbevaret i den nærliggende landsby Zovuni og vil blive fløjet med helikopter til bjergtoppen, når piedestalen er klar.

Rigmand og oppositionspolitiker bag projektet

Projektet blev annonceret i januar 2022 af Gagik Tsarukyan, en armensk forretningsmand og oppositionspolitiker, der sagde, at statuen ville "vise vejen til genoplivning og lys for det armenske folk" efter Armeniens ødelæggende militære konflikt med Aserbajdsjan om Nagorno-Karabakh-regionen.

Aluminiumsfiguren og dens piedestal er planlagt til at nå en samlet højde på 101 meter, hvilket overgår Brasiliens Kristusstatue, der er 38 meter høj, og New Yorks Frihedsgudinde, der måler 93 meter.

Forsinkelser

Projektet har oplevet en række tilbageslag, siden det først blev præsenteret.

En første spadestik-ceremoni på toppen af Mount Hatis i juli 2022 forårsagede angiveligt uoprettelig skade på dele af en gammel fæstning på stedet.

Armeniens kulturminister, Zhanna Andreasian, meddelte i januar 2025, at byggeriet ikke kunne fortsætte på dette sted. Sokkelpladsen blev derfor flyttet flere hundrede meter til en lavere top, tilladelser blev udstedt, og arbejdet med fundamentet blev genoptaget i september 2025.

Installationen af statuen begyndte derefter i november.

Teologisk modstand

Den armenske apostolske kirke har modsat sig projektet fra starten. Kirken, der betragtes som en af verdens ældste, anser afbildninger af Kristus i statueform for at være i strid med århundreders armensk religiøs tradition.

Kirkens Øverste Åndelige Råd mødtes den 23. marts, bekræftede sin holdning og erklærede, at det ikke anser opsætningen af statuen for acceptabel. Det fremgik af en erklæring fra Moderstolen i Den Hellige Etchmiadzin, som kaldes verdens ældste katedral.

Den nye Jesus-statue er af aluminium og vil sammen med piedestalen nå en samlet højde på 101 meter. Det overgår Brasiliens Kristus-statue, der er 38 meter høj, og New Yorks Frihedsgudinde på 93 meter. Den nye statue skal placeres på bjerget Hatis. Foto: Radio Free Europe

Når Jesus-statuen på Mount Hatis er færdig, vil Gagik Tsarukyan bygge et stort mindesmærke for Noahs Ark, der strandede på bjerget Ararat. Begge bjergene ligger i det armenske højland, og rigmanden mener, at de to værker vil kunne tiltrække millioner af turister til Armenien. På billedet ses det gamle kloster Khor Virap med Ararat-bjerget i baggrunden. Foto: Bigstock

- Jeg tilbringer det meste af min dag med bygherrerne og arbejderne, og jeg er stolt af det. Jeg bygger denne statue, men den tilhører ikke mig; den tilhører allerede den armenske nation, den er allerede en nationalstatue, udtaler Gagik Tsarukyan, der er grundlægger af partiet 'Prosperous Armenia'. Privatfoto

Jesus-statuer behandles som idoler under armensk religiøs tradition, og offentlige kristne monumenter i landet er sædvanligvis prydet med khachkar-korssten.

Rådet sagde, at det ville finde en platform designet efter princippet om disse korssten acceptabel som et alternativ.

Men Armeniens regering udtrykte i 2022 støtte til det privatfinansierede projekt som en potentiel turistattraktion.

Noahs Ark-projekt på vej?

Offentlighedens holdning til monumentet er dog overvejende negativ, og Richard Giragosian, direktør for det regionale studiecenter i Jerevan, hævdede, at projektet er "rodfæstet i Tsarukyans personlige ego", og han kaldte rigmanden "en af de mere grove korrupte armenske oligarker".

Tsarukyan, der leder oppositionspartiet Prosperous Armenia, har sagt, at når Jesus-statuen er færdig, planlægger han at bygge et monumentalt mindesmærke for Noahs Ark. Han hævder, at de to strukturer tilsammen vil tiltrække millioner af turister, skriver OC Media.

Tsarukyans offentlige profil er yderligere blevet kompliceret af retssager, der involverer hans søn, Nver Tsarukyan, som er eftersøgt i Armenien i forbindelse med en skudepisode i 2024. Ifølge Armeniens anklagemyndighed har man formelt anmodet om hans udlevering fra Hviderusland.

Ebola-smittet lægemissionær evakueret fra DR Congo

Missionsorganisationen Serge beder om forbøn for hele familien.

Den Ebola-positive amerikanske læge Peter Stafford modtager nu specialiseret behandling i Tyskland, oplyser det internationale kristne missionsselskab Serge.

Lægemissionær Peter Stafford, der har arbejdet på Nyankunde Hospital i DRC, er blandt de mange hundrede ebolasmittede. WHO kalder ebola-udbruddet en global nødsituation. Peter Staffords hustru, Rebekah (billedet), og deres fire børn samt en kollega holdes nu under observation. Foto: Serge

Serge oplyser, at den 39-årige amerikanske lægemissionær Dr. Peter Stafford nu modtager ebola-specifik behandling på Berlins Charité Universitetshospital. Også Peter Staffords hustru og deres fire små børn er nu i Tyskland, hvor de holdes under observation for eventuelle tegn på smitte.

"Vi har modtaget bekræftelse på, at Dr. Peter Stafford er ankommet sikkert til Charité Universitetshospital i Tyskland, hvor han vil modtage den bedste kliniske pleje og behandling," sagde Dr. Scott Myhre, Serge Area Director for Øst- og Centralafrika.

"Den komplekse, koordinerede indsats fra mange offentlige myndigheder og internationale sundhedsmyndigheder resulterede i Peter Staffords sikre transport og beskyttelse af de involverede i hans overførsel.

Serge-ledelsen udtrykker deres dybeste taknemmelighed til alle involverede i Peters pleje og beder for alle involverede i kampen for at afslutte dette ebolavirusudbrud til gavn for befolkningen i Den Demokratiske Republik Congo."

Smittet før udbruddet blev identificeret

Dr. Stafford, der er certificeret almen kirurg med speciale i brandsårsbehandling, testede positiv for Bundibugyo ebolavirus efter at have behandlet patienter i Nyankunde i Ituri-provinsen i det østlige del af DRC, før ebola-udbruddet blev identificeret.

Peters 38-årige hustru, Dr. Rebekah Stafford, og kollegaen Dr. Patrick LaRochelle kan potentielt være blevet eksponeret for samme smitte gennem deres arbejde på hospitalerne i Nyankunde og Bunia.

Serge beder om fortsat forbøn for Dr. Peter Staffords fulde helbredelse, og for fortsat godt helbred for hans familie og Dr. Patrick LaRochelle.

Bodil

Krig forværrer sundhedskrisen

Den kristne humanitære organisation World Vision er i frontlinjen, mens ebola-krisen forværres i det krigshærgede Congo. Krig, fødevaremangel og flere smitsomme sygdomme øger frygten for en katastrofe.

Ebola rammer DRC oven i krig, sult, kolera og MPox, siger direktør Philippe Guiton. Foto: World Vision

Verdenssundhedsorganisationen (WHO) opfordrer lande verden over til at tage risikoen for spredning meget alvorligt.

Skrøbelig situation

Epicentret for det nye udbrud er Ituri-provinsen i den østlige del af DRC. Udbruddet kommer midt i en allerede skrøbelig humanitær situation præget af mange flygtninge, fødevaremangel og begrænset adgang til basale sundhedsydelser.

World Vision udtaler, at børn er blandt de grupper, der er mest udsatte for at blive smittet med sygdommen.

26 millioner mennesker i Ituri-provinsen er berørt af fødevareusikkerhed, hvoraf 4,2 millioner er børn. Samtidig er 900.000 mennesker i regionen blevet fordrevet på grund af konflikter.

World Visions nationale direktør for DRC, Philippe Guiton, udtalte til Premier Christian News: "Ebola kommer oven i flere kriser gennem 3 årtier. Denne region i det østlige Congo har været i krig, og nu har vi, oven i stor fødevareusikkerhed, kolerapandemi og Mpox (abekopper) også fået ebola."

Guiton minder om ebolaudbruddet mellem 2018 og 2019, hvor mere end 2.200 mennesker døde i Ituri-provinsen. "Folk er meget bange," forklarer han. "Børn er naturligvis mere udsatte end voksne, fordi de allerede er svage og har dårlig adgang til sundhedspleje."

Ingen vaccine

Den nyligt identificerede ebolavariant matcher ikke nogen tidligere kendt stamme, og der er i øjeblikket ingen vaccine tilgængelig. World Vision oplyser, at de arbejder tæt sammen med sundhedsmyndighederne for at forsøge at begrænse spredningen af udbruddet og redde liv, især gennem hygiejnefremme, med særligt fokus på områder, der huser mange internt fordrevne mennesker.

Kirker hjælper

Guiton oplyste, at kirker under det forrige ebolaudbrud spillede en afgørende rolle i at øge bevidstheden om, hvordan man kan forebygge og behandle sygdommen. "Vi mobiliserede religiøse ledere, især kirker, til at videregive budskaber mod sygdommen ... hvordan man kan forebygge sygdommen ved at modvirke stigmatisering, og det var ret effektivt."

"Gud bekymrer sig om alle, og jeg tror, at Gud bruger os som en kristen organisation til at nå ud til de mest sårbare, som er børnene i det østlige Congo," sagde han.

"Men vi har virkelig brug for Guds indgriben, fordi vi ikke har nogen indflydelse på konflikter. Vi er der bare for at hjælpe folk. Så vi har brug for, at Gud griber ind."

Bodil

"En historisk stor forsamling på 15.500 mennesker mødtes i aften i Chizhovka Arena i Minsk, Hviderusland, for at høre den gode nyhed om, at '...syndens løn er døden, men Guds nådegave er evigt liv i Kristus Jesus, vor Herre' (Romerne 6,23)," skriver Franklin Graham. Foto: X

Franklin Graham prædikede for 30.000 i Belarus

Evangelisten Franklin Graham delte evangeliet med mere end 30.000 mennesker ved en historisk kampagne i Hviderusland forrige weekend. Han opfordrede deltagerne til at opleve "en åndelig genfødsel gennem Jesus Kristus".

Der var fyldt i konferencehallen i Minsk under Franklin Grahams kampagne Festival of Hope. Foto: X

Det skriver The Christian Post.

Billy Graham Evangelistic Association oplyste, at fremmødet oversteg 15.000 mennesker begge aftener under Festival of Hope i Minsk, Hviderusland. Arrangementet fandt sted lørdag og søndag i Chizhovka Arena i Minsk, som er hovedstad og den største by i Hviderusland.

Budskabet

"I aften kan du opleve en ny fødsel, en åndelig genfødsel gennem Jesus Kristus," sagde Franklin Graham, der er søn af den nu afdøde evangelist Billy Graham.

"Jesus kom ikke for at fordømme dig; han kom for at frelse dig. Jesus sagde: 'Jeg er vejen og sandheden og livet. Ingen kommer til Faderen uden gennem mig.' Der er ingen anden vej til Gud. Han skabte dig, og han elsker dig, men den eneste måde at blive tilgivet for dine synder og have et personligt forhold til ham er gennem hans søn, Jesus Kristus."

Gud gjorde et mirakel

Som administrerende direktør for Billy Graham Evangelistic Association prædikede Graham begge aftener og delte efterfølgende højdepunkter fra weekenden i en serie opslag på X.

"Det var en fantastisk aften her i Minsk, Hviderusland! Mange af de kristne her siger, at Gud gjorde et mirakel," skrev han i et X-opslag, der blev offentliggjort lørdag. "De kom i busser, tog og biler fra alle dele af landet og fyldte arenaen, såvel som overløbsområdet - og stod endda uden for arenaen for at høre evangeliets budskab!"

"Noget lignende er aldrig sket før i landets historie," tilføjede han og bemærkede, at man under begivenheden kunne høre "et kor på 1.300 medlemmer fra 43 byer og landsbyer, samt et utroligt symfoniorkester og adskillige lokale kunstnere."

Graham takkede den hviderussiske præsident Aleksandr Lukashenko for at "lade de evangeliske kirker samles på nationalt plan på denne måde".

Billeder, der ledsagede opslaget, viste et overfyldt konferencelokale, Graham, der talte på scenen, kormedlemmer og bedende, der var samlet ved arrangementet.

I et X-opslag søndag skrev Graham, at "en historisk menneskemængde" på 15.500 mennesker var samlet i Chizhovka Arena i Minsk, Hviderusland. Han delte historien om en mand, der havde planlagt at tage sit liv ugen før, men som i stedet deltog i kampagnen.

"Han kom i aften, hørte evangeliet og fandt sandt håb ved at sætte sin tro og tillid til Kristus," sagde Graham. "Vi giver Gud æren for hans liv - og for de hundredvis af andre, der vendte om fra deres synder og overgav deres hjerter til den eneste, der kan frelse for evigheden - Herren Jesus Kristus."

Ifølge Billy Graham Evangelistic Association deltog næsten 700 evangeliske kirker i Festival of Hope. Billy Graham Evangelistic Association uddelte mere end 2.000 bibler i Belarus.

Graham har planlagt flere udlandsrejser i år. Foruden *Festival de la Esperanza* den 30.-31. maj i Madrid, Spanien, vil han også holde en *'God Loves You Tour'* i Manchester, England, den 3. oktober.

Bodil

Da Daniels liv tog en drejning

Som teenager kom Daniel Steiner Ebert i dårligt selskab, men efter et møde med Gud begyndte hans liv at ændre sig.

Af Kirsten Krog

Daniel Steiner Ebert havde en svær barndom og blev som ung både voldelig og deprimeret. Men det begyndte at ændre sig på en kristen efterskole. Foto: Privat

Daniel er vokset op i et hjem med en troende katolsk far og en mor, der ikke var troende. Selv har han altid troet på og bedt til Gud, men på et tidspunkt tvivlede han på, hvorvidt Gud ville ham.

Hans barndom var ikke let. Slægten stammer fra henholdsvis Tyskland, Estland og Østrig, og både hans fars og mors slægt var præget af traumer efter krigen:

"Mine brødre og jeg er tredjegenerationsindvandrere. På begge mine forældres side har familien oplevet Anden Verdenskrig med dens traumer, og traumerne blev taget med ind i min familie. Dengang snakkede man jo ikke om generationstraumer, men den smerte, der har ligget i mine bedsteforældre, er gået i arv og har påvirket mig. For har man oplevet sådan noget, har man svært ved at formidle kærlighed, selvom den er der.

I mit barndomshjem var det helt almindeligt at få fortalt børnehistorier, men samtidig fortalte min mormor, der havde voldsom PTSD, historier fra krigen, fx om hvordan et menneske så ud efter at være blevet ramt af en håndgranat."

En svær skolegang

"Min tyske og østrigske slægt så også krigen fra et helt andet synspunkt end danskerne. For dem var amerikanerne og englænderne ikke helte, men invasionsstyrker."

Bl.a. derfor blev det svært for Daniel, da han kom i skole og fik fortalt en anden historie. I det hele taget var folkeskolen et levende helvede, som han udtrykker det. Så da begyndte det for alvor at gå helt galt for ham:

"Dengang var der ingen, der spurgte, hvorfor man reagerede, som man gjorde, hvis man kom fra et hjem, hvor der var meget sorg, smerte og ting, der ikke var på plads. Så jeg blev hurtig stemplet som uintelligent, og det mærker man som barn, selvom man måske ikke kan sætte ord på det. Derfor følte jeg, at jeg var anderledes end de andre børn og totalt udenfor fællesskabet. Som barn er ens verden jo hjemmet og skolen, og er man fremmed overfor det, er man fremmed overfor hele ens eksistens. Samtidig er jeg ikke en, der går ind i mig selv, jeg reagerer udad, hvorfor det endte med, at jeg fik en ret vild ungdom."

En ugudelig åbenbaring

Da Daniel gik i 5.-6. klasse, var der en fra 9. klasse, der mobbede hans lillebror:

"Da var der noget, der slog klik indeni mig. Jeg bankede ham, der havde gjort det, og oplevelsen af at have magt over ham og se, at de andre også blev bange, blev en form for ugudelig åbenbaring af, at jeg her havde nøglen til, at al ubehaget stoppede. Det kunne godt være, at jeg ikke var en del af fællesskabet, men når jeg brugte vold, lod de mig være."

Efter den oplevelse blev vold og trusler løsningen på konflikter for ham. Det stoppede imidlertid ikke med volden. Daniel begyndte også at ryge hash og stjæle knallerter og cykler. Så næste stop var et ungdomsfængsel – eller en efterskole.

På en kristen efterskole

Det blev Apostolsk Kirkes efterskole, Skovbo, som ligger på Sydsjælland. Men nissen flyttede med:

"Det var meget svært for mig, for heller ikke her var jeg som de andre. For jeg var katolik, og de andre meget aktivt troende, karismatiske protestanter. Men Gud brugte skoleforstanderen, Jan Duske, til at redde mit liv."

Det var en helt speciel situation, der fik stor betydning for Daniel. På skolen blev man sat til at arbejde, hvis man overtrådte skolens regler – en form for "samfundstjeneste". En af de ting, der kunne udløse en sådan straf, var, hvis man kom for sent til timerne. En dag skete det for Daniel, men da læreren også selv kom for sent, kunne han snige sig ind, uden at læreren opdagede det. Men da læreren så kom, var der en af kammeraterne, der sladrede, og læreren mente, at det skulle udløse en sanktion:

"I mit univers var det inkarnationen af uretfærdighed, for ja, jeg kom for sent, men det gjorde han jo også. Så jeg flegnede fuldstændig ud og truede ham med at banke hovedet ind på ham. Det endte med, at han tog mig med op på forstanderens kontor."

Daniel tænkte, at nu ville han igen opleve autoritetspersonernes magt og uretfærdighed. Men det skete ikke. Forstanderen spurgte ham, hvorfor han var blevet sur og vendte sig derefter mod læreren og sagde, at det ikke var retfærdigt.

"Bagefter fik jeg skæld ud for at have truet læreren, men det lagde jeg ikke så meget mærke til. For det var første gang i mit liv, at en autoritetsperson havde hørt på mig og var retfærdig. Jeg tror, det skabte en sprække i mig, hvor der blev plads til lidt håb og en tro på, at der var noget godt."

På jagt efter det gode

Så Daniel begyndte at jage efter det gode. Atmosfæren af tro på skolen begyndte også at påvirke ham:

"De talte hele tiden om Jesus og Helligånden, og jeg tænkte, at hvis de kunne mærke Gud, og han henvendte sig til dem, kunne han også møde mig – og hvis han var der, ville jeg møde ham. Men hvorfor holdt han sig så væk fra mig, tænkte jeg. Men midt i alt kaosset med depressioner og vredesudbrud, var der alligevel en rød tråd, hvor jeg forsøgte at finde ud af, hvor Gud var."

Dette stod på i alle de tre år, hvor Daniel var på efterskolen, og da han gik der på tredje år, havde han det så dårligt psykisk og åndeligt, at han besluttede sig for at begå selvmord.

Mødet med ondskaben

Men dagen før sidste skoledag, skete der noget, der blev begyndelsen til et nyt liv for Daniel. Det skete under et 'Praise and worship' møde:

"Mens jeg stod der, fik jeg det meget dårligt, og jeg kunne mærke, at mit temperament kom op. På det tidspunkt havde jeg nogle vredesudbrud, der var så voldsomme, at jeg mistede bevidstheden, og når jeg så

> *Lige meget hvor langt væk man er fra Gud, hvis man vender om til ham, er han der og tager imod os. Det er uforståeligt, hvor stor hans kærlighed til os er."*

kom til bevidsthed igen, havde jeg enten smadret folk, ting eller mig selv. Så da jeg mærkede, at vreden var på vej, spurgte jeg skolens præst, om jeg måtte gå. Det fik jeg lov til."

Daniel gik altså over på sit værelse og tænkte, at han skulle have fat i sin rosenkrans, en katolsk bedekrans, som betød meget for ham:

"Da jeg kom op på værelset, tog jeg noget vand i hovedet. Mens jeg stod på badeværelset, var det som om en substantiel ondskab begyndte at flyde op af toilettet og vandløbet og ind ad ventilationsgangen. Selvom jeg i dag ved, at det ikke kan ske, følte jeg, at hvis jeg kom i fysisk kontakt med den substans, ville min sjæl ophøre med at eksistere. Det skabte en angst i mig, som jeg aldrig før havde oplevet."

Kapitulationen

Daniel gik udenfor og ringede til sin troende far for at fortælle, hvad der var sket:

"Han sagde meget direkte til mig, at det var Gud, der havde tilladt, at Djævelen kom så tæt på, så jeg kunne mærke, at den sataniske ondskab var virkelig. Jeg kunne vælge at fortsætte med at leve i vreden, volden og stofferne; men der var også et andet liv – livet med Gud – og det var et valg, jeg skulle tage.

Når man får det præsenteret på en sådan måde, samtidig med at man lige har mærket, hvad ondskaben er, så er det ikke så svært at tage et valg. Så jeg gik om på den anden side af skolen og sagde til Gud: 'Hvis du virkelig er her og ser mig, så giver jeg mit liv til dig i dag og er din i resten af mit liv.'"

Samtidig sagde han til Djævelen, at han ikke ville have mere med ham at gøre:

"Da jeg sagde det, så jeg en dæmon lige så tydeligt, som jeg ser alt andet. Jeg var overhovedet ikke i tvivl om, at den ville prøve at slå mig ihjel. Det var en inkarneret vold og vrede, jeg stod overfor. Men samtidig gik det op for mig, at den ikke kunne komme mig nær. Det var ligesom jeg sad i en oval boble af Guds kærlighed, at Gud omsluttede og beskyttede mig, selvom jeg på det tidspunkt ikke mærkede andet end frygt."

Under forbøn

Mens Daniel sad der, kom skolepræsten og tog ham med ind i et klasselokale, hvor han og nogle lærere begyndte at bede for ham:

"Jeg aner ikke, hvad de bad om, men mens de bad, begyndte den væg, jeg kiggede på, at forsvinde, og jeg

"Han sagde meget direkte til mig, at det var Gud, der havde tilladt, at Djævelen kom så tæt på, så jeg kunne mærke, at den sataniske ondskab var virkelig."

så en hær af millioner af blåligt lysende kugler, og den forreste af dem blev til Jesu ansigt. Da Jesus åbnede øjnene og så på mig, var det som om mit hjerte eksploderede og blev gennemboret af kærlighed. Da vidste jeg, at der ikke findes nogen i hele universet, der elsker mig så højt, intenst og ubetinget som Jesus."

Efter den oplevelse græd Daniel i tre dage, og han vidste, at han nu skulle leve hele sit liv for Jesus, og alt, hvad Jesus ville bede ham om, ville han gøre.

Flere voksne på efterskolen bad for Daniel Steiner Ebert. Senere følte han Guds kald til at blive katolsk præst. Privatfoto

Et præstekald, der ikke kunne overhøres

Efter hjemkomsten var Daniel afklaret med, at han var

Tilbage i det gamle

Men nu var efterskoletiden forbi, og Daniel kom tilbage til sine gamle venner. Det betød, at han igen faldt tilbage i noget af det gamle, og der var stadig mange sår og traumer, der skulle helbredes. Derfor kom han året efter til England på et sted for folk med problemer, der lignede hans:

"Lederen derovre kunne se mine kvaliteter og så igennem alt det, der var på overfladen. Men det var sindssygt hårdt.

På et tidspunkt kom jeg i en voldsom slåskamp, hvor det endte med, at politiet kom, og jeg sad et par dage i arresten. Heldigvis var det hele blevet optaget på et videokamera, der viste, at det ikke var mig, der havde startet slåskampen. Men det var voldsomt, for han endte med at være bevidstløs, og jeg var blevet bidt igennem det ene øre. Selvom der skete mange voldsomme ting derovre, var det det, der skulle til, for at jeg kunne komme videre."

Præstekaldet

Selvom Daniel havde fået denne oplevelse, var der stadig en modstand i ham i forhold til tanken om at skulle være præst. Det fortalte han både til sin far og præsten fra Nørrebro, der begge sagde, at han måtte tage en snak med den katolske biskop:

"Jeg fik så en samtale med biskoppen og tænkte, at hvis bare jeg fortalte ham om alt, hvad jeg havde lavet af ballade, ville han forstå, at han ikke skulle give mig lov til at blive præst."

Alligevel åbnede biskoppen for, at Daniel kunne blive præst. nødt til at få styr på sit liv. Han begyndte at arbejde som tækkemand hos sin farbror, der havde et tækkefirma, men han drømte om at blive pædagog, da han ønskede at arbejde med unge mænd med problemer:

"Mens jeg gik med de planer, hørte jeg for første gang en stemme sige: 'Du skal være præst.' Jeg var meget bevidst om, at det ikke var min egen stemme, jeg hørte – alligevel afviste jeg det blankt. Men det accepterede Gud ikke. Han blev ved med at sige, at jeg skulle være præst."

Til sidst snakkede Daniel med sin far om det. Han foreslog, at Daniel skulle tale med nogen om det. Så han opsøgte en katolsk præst på Nørrebro. Præsten var bl.a. præst for de unge og havde skrevet bøger både om Heavy Metal og katolicisme, og da Daniel selv hørte meget Heavy Metal, fangede præsten hans opmærksomhed.

Som katolsk præst ville han ikke kunne gifte sig, så han fik det råd, at han skulle tage hjem og i en uge forestille sig, først hvordan det ville være at leve i ægteskab, og derefter hvordan det ville være at leve som præst. Selvom Daniel brændende ønskede at gifte sig og få en masse børn, oplevede han ikke noget særligt, da han brugte tid på at forestille sig det:

"Men da jeg gjorde det samme i forhold til at skulle være præst, var der på den allerførste dag noget i mig, der fik mig til at sige: 'Hvis du vil have, at jeg skal være præst, så er jeg præst for dig fra i dag og resten af mit liv.' Da jeg havde sagt det, vældede en overnaturlig fred ind over mig."

Så i en periode boede han inde ved den katolske domkirke, hvor han forberedte sig på at skulle være præstestuderende. I dag har han været præst i 3-4 år.

Guds barmhjertighed er ubetinget

Når Daniel nu ser tilbage på sit liv, ser han klart, hvordan Gud har fulgt ham hele vejen, og det er vigtigt for ham at pege på, med hvor stor en kærlighed Gud elsker os mennesker:

"Min kaldshistorie er et vidnesbyrd om, hvor fuldstændig umådelig stor Guds kærlighed er," siger Daniel Steiner Ebert. Privatfoto

"Min kaldshistorie er et vidnesbyrd om, hvor fuldstændig umådelig stor Guds kærlighed er. Som der står hos profeten Jeremias: At hvis vi søger Gud af et oprigtigt hjerte, så er han der virkelig. Lige meget hvor langt væk man er fra Gud, hvis man vender om til ham, er han der og tager imod os. Det er uforståeligt, hvor stor hans kærlighed til os er."

LEDIGT KONTOR
I STÆRKT FÆLLESSKAB
43 kvm. - 6.811 kr./md. inkl. moms
(Plads til 4-5 arbejdspladser)
VI TILBYDER
Et lyst kontor i et værdibåret fællesskab – ideelt til NGO'er, kirkelige aktører og mindre teams.
I FÅR BL.A.
- Netværk med andre organisationer og virksomheder
- Mulighed for parkering i aflukket kælder
- Mødelokaler med AV
- Fælles spiserum
Jens Baggesensvej 71, 8200 Århus N
Central beliggenhed på Katrinebjerg i Århus
Se mere på jb71.dk/kontor

Find læsning til sommeren på hosianna.dk

Bøger af Timothy Keller

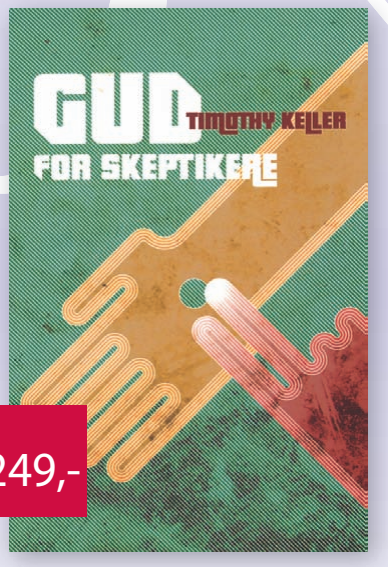

249,-

Gud for skeptikere

Gennem sit arbejde har Keller mødt et utal af intelligente spørgsmål og tidstypiske indvendinger mod den kristne tro. Han respekterer dem - og kommer så med svar, der ikke er så ligetil at ryste af sig. 352 sider.

150,-

Kongen

Unik formidling af Jesus som døende konge og betydningen for vores verden og mennesker i den. Timothy Keller er blevet kaldt det 21. århundredes C.S. Lewis og har en unik evne til at gøre kristendommen forståelig og relevant. 280 sider.

Tilgivelse

At tilgive nogen, som har forbrudt sig mod os, er noget af det vanskeligste. Med udgangspunkt i lignelsen om den gældbundne tjener udfolder Timothy Keller begrebet tilgivelse og begrunder, hvorfor det er så afgørende. 275 sider. 299,95 kr.

Dyk ned i Fadervor

199,-

Fadervor - Himlen og jorden rundt på 40 dage

Denne bog er en anderledes bog om Fadervor. Den giver ikke en slavisk gennemgang og udlægning af selve Fadervor-teksten, men tager udgangspunkt i alle de aspekter af menneskelivet, troslivet og det menneskelige sind, som Fadervor lærer os om.

Fadervor rummer en dybde og en visdom om Gud, om mennesker og om forholdet mellem Gud og mennesker. Det er denne dybde, Poul Henning Krog er optaget af, og som han i bogen videregiver til læseren.

Alle bogens illustrationer er tegnet af Synnøve på 13 år og giver et dejligt og oprigtigt udtryk til bogen.

Af Poul Henning Krog
220 sider. 199 kr.

Gudernes Genkomst

Torben Bramming har skrevet denne overraskende roman om okkulte kræfter, en gruppe unge kristne og en dansk præst, der pludselig står overfor åndelige kræfter fra en urgammel ondskab.

364 sider. 249,- kr.

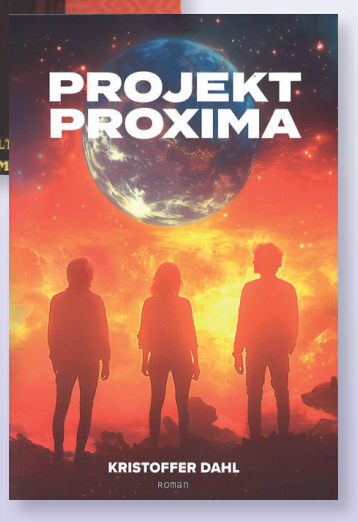

Projekt Proxima

En original roman om menneskets grundvilkår og kald, om Herrens storhed og kærlighed og om verden, som den kunne have været.

Af Kristoffer Dahl

304 sider. 229,95 kr.

Kunsten at oversætte Bibelen

Bibelen er skrevet i en anden tid, på fremmede sprog og med en kultur fjern fra vores. Så hvordan sikrer man, at moderne læsere forstår meningen uden at tabe dybde og troværdighed?

Det er den udfordring, Iver Larsen tager livtag med i denne oplysende og tankevækkende bog, som er relevant for alle med interesse for Bibelen, sprog, oversættelse og tro 186 sider. Af Iver Larsen

Bøger af Tomas Sjödin

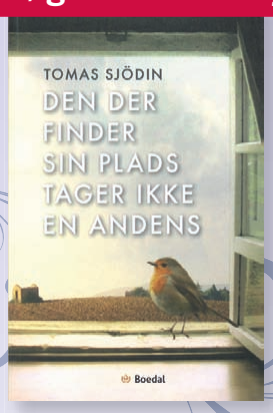

'Den, der finder sin plads, tager ikke en andens.' En beretning fyldt med håb. 199 kr.

'Jeg har slået mit telt op i håbets land.' Andagtsbog med en tekst til hver dag i året. 299 kr.

12 ting

... jeg gerne ville have vidst, før vi blev gift.

En praktisk bog af Gary Chapman, fuld af gode råd, humor og visdom, der kan hjælpe jer til at få talt sammen om 12 udvalgte emner, som forfatteren gerne selv ville have talt med sin kone om, før de blev gift. For par i alle aldre.

196 sider. 199,95

Udfordringens Bogsalg, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld - bestil på Hosianna.dk

44 bidragsydere - blandt andre kultur-personligheder - deler erfaringer med sorg

Af Kristian Kristiansen

Lone Vesterdal har inviteret en lang række personligheder til at skrive om deres erfaring med at takle sorg.

Et gammelt jødisk fyndord, der er indgået som Ordsprogenes Bog 15:22, fortæller os om den gode nytteværdi af at søge råd og vejledning hos andre. Oversættelsen kan variere, men budskabet er det samme som i det gamle, danske ordsprog: at erfaren mand er værd at gæste. Eller som det hedder i Zacharias Topelius' børnesang, 'Verden er så stor, så stor', som mange er vokset op med.

Der er nemlig sket det lykkelige, at 44 kultur- og andre personligheder har taget imod cand.theol. og sjælesørger Lone Vesterdals invitation til at komme med lige så mange input om, hvordan de har tacklet deres personlige livtag med små som store sorger.

Det er der kommet et overordentligt velskrevet værk ud af, primært prosa-stykker, men nogle digte har også sneget sig ind; fortjenstfuldt, skal det siges. Der har været frit slag for alle bidragsyderne, og vi kommer vidt omkring, tør det siges: her inddrages både Bob Dylan, Søren Kierkegaard, Dickens og Beethoven. men skal man tage de kritiske briller på, kan man sige, at der sine steder er gået lidt kändis over projektet, ligesom det ikke altid står lige klart, hvorfor en erhvervsmand som Oticons Lars Kolind definerer sin sorg som et tab af en større investering. Men som han afsluttende siger, er der naturligvis også lindring at finde i, at der kan være trøst ved, at der også skal være plads til fiasko. Han gjorde sit bedste og er allerede på vej videre. Også heri ligger der en trøst. Mange gode projekter venter forude.

Bogens redaktør, Lone Vesterdal, fokuserer på det gode naboskab i hverdagen. Naboer, der altid er der for dem på den anden side hækken. Hun citerer C. S. Lewis for hans tanker om, at "kærester eller ægtefæller, der elsker hinanden, står ansigt til ansigt med hinanden, mens venner står side ved side med blikket rettet mod et fælles mål." Modstandslommer, kalder Lewis det rammende (s. 102).

Nogle forfattere er i forvejen kendte: Lisbeth Smedegaard Andersen er kendt af de fleste; "Gud tørrer alle tårerne," påpeger hun; mine egne tårekanaler forblev ikke upåvirkede.

Den allestedsnærværende salmedigter Iben Krogsdal skriver om den evige sang, der kan ophæve ensomheden og sorgen. Hun finder trøst i, at hendes afdøde mormor stadig synger 'Solen er så rød, mor' og en dag vil synge den sammen med alle andre, der nogensinde har sunget den "og på en måde også sammen med alle dem, der engang skal synge i hinanden - i al evighed. Det er næsten for godt til at være sandt, men det er sådan, det er" (s. 127).

Bibelselskabets Synne Garff tager bladet fra munden og siger det lige ud: ÆRLIG TALT - der er også trøst i at skrive en klagesalme.

Endelig skal nævnes fhv. kirke- og kulturminister Mette Bock, der fastholder Fadervor og Trosbekendelsen som sine trøstens piller. - En anden tidligere kirkeminister er Per Stig Møller, der minder os om de døde modstandsfolk i Mindelunden, der er en stadig påmindelse om selv at kaste vores livs terninger og omfome tilfældet til en nødvendighed. Også heri kan der findes trøst, lindring og mening til hin enkelte.

Man kunne blive ved og blive ved; alle bogens bidrag går tæt på menneskelivet, så tæt, at man må undlade at gå ud på gader og stræder i den store by og sige: "Stop, min ven, hør her, dette er vigtigt."

I bogens afsluttende afsnit påpeger Lone Vesterdal trøstens ord som det "grundlæggende fænomen i vores salmer og i den kristne tradition" (s. 206). Bogen er naturligvis målrettet mennesker i sorg, men alle kan læse med og drage nytte.

Tak til forlag og redaktør. Det var en ære at skrive om den.

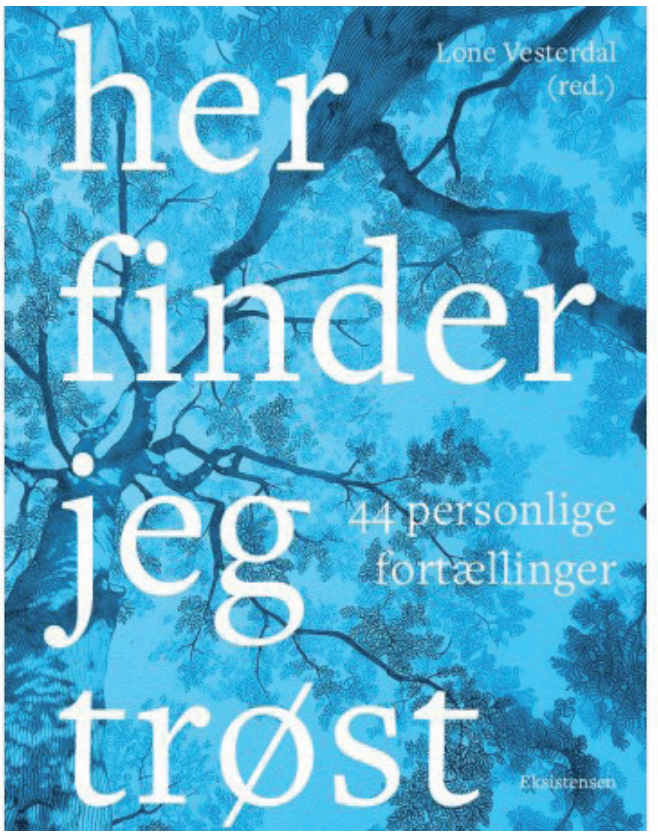

Lone Vesterdal (red.):
Her finder jeg trøst. 44 personlige fortællinger.
207 sider med litteraturliste (indb.) Vejl. udsalgspris 250 kr.
Forlag: Eksistensen

Et bud på, hvordan vækkelse kunne se ud i Danmark i dag

Anmeldt af Josua Christensen

Vækkelse er en roman af Jørgen Hedager Nielsen, som forestiller sig, hvordan en vækkelse kunne se ud i nutidens Danmark. Romanen udspiller sig i det nordvestjyske, hvor en vækkelse også blæste ind over landet for over hundrede år siden.

Danmark er til at begynde med det efter-kristnede land, som vi kender. Sekularisering, hensygnende missionshuse og tomme kirker vidner om, at Danmark måske nok er et kristent land på papiret, men i virkeligheden er kristendommen fremmed og uvedkommende for de fleste. Men så sker der noget. Ved et KFS-møde rammer ordene fra den inviterede taler en masse unge mennesker, og det bliver ikke ved ét enkelt møde, som får nogle få til at søge Jesus. Som ringe i vandet breder det sig til missionshuse, kirker, præster og helt almindelige ikke-kirkevante, som begynder at komme til møderne. Der bliver talt om omvendelse og frelse, gamle begreber, som for længst er gået af mode, reintroduceres for et publikum, som oplever, at ordene ved Helligåndens hjælp bliver til liv i dem.

Vækkelsen er en realitet og med den følger også modstanden. Det er modstand fra medierne, som betragter det som sekterisme og massehysteri. Modstand fra fagvidenskaben, som frygter, at der er tale om social kontrol og manipulation. Og modstand i form af umoral hos en af vækkelsesforkynderne, der truer med at ødelægge alt det gode, der på forunderlig vis blomstrer op.

Sideløbende udspiller der sig et voldsomt drama i de to familier, der er centrale for fortællingen. Rent litterært gør dramaet bogen mere interessant, og personlighederne en del mere autentiske, da fokus ellers er meget stærkt på vækkelsen som fænomen. Noget storværk er der dog ikke tale om, men hvis man er interesseret i forestillingen om, hvordan en vækkelse kunne se ud i dag, er romanen bestemt værd at læse.

"Jeg nød romanen, men bedrøves over forfatterens afstandtagen til pinsekristne og indirekte til det frikirkelige Danmark, det forekommer mig fordomsfuldt."

I sin egen omtale af bogen gør forfatteren meget ud af at lægge afstand til det, som i tiden kaldes "den stille vækkelse", og ligeledes, hvad der kommer fra Bethel i USA. Det er som sådan meget fint at være tydelig i varedeklarationen, men den bliver endnu tydeligere i en del underforståede og indforståede henvisninger. Vi taler om en Indremissionsk vækkelse med afstikkere ud i det bredere Lutherske Danmark. Tilsyneladende er det så vigtigt for forfatteren, at en betydelig del af bogens sidste kapitler handler om et opgør med en pinsekristen forkynder og dennes forkyndelse af en form for herlighedsteologi. Det hele hænges i sidste ende op på dåbssynet, og afvigernes (pinseforkynderens) dåbssyn stemples som slet og ret vranglære.

Jeg nød romanen, men bedrøves over forfatterens afstandtagen til pinsekristne og indirekte til det frikirkelige Danmark, det forekommer mig fordomsfuldt. Personligt ærgrer det mig, der har mange stærke trossøskende i IM, LM, ELM, Oase… og øvrige folkekirkelige sammenhænge, at han tilsyneladende tænker vækkelse og IM-teologi som uadskillelige faktorer. Når det er sagt, er selve vækkelsesfænomenet beskrevet på en måde, så jeg genkender det fra vækkelsesbølger, der har været i vores land i slutningen af det 19. århundrede og igen i halvfjerdserne. Fælles for dem er Gud, der gør noget, som mennesker ikke er herre over. Helligånden, der åbenbarer Jesus. Og mennesker, der taler et klart evangelium. Det kan man naturligvis kun blive begejstret over!

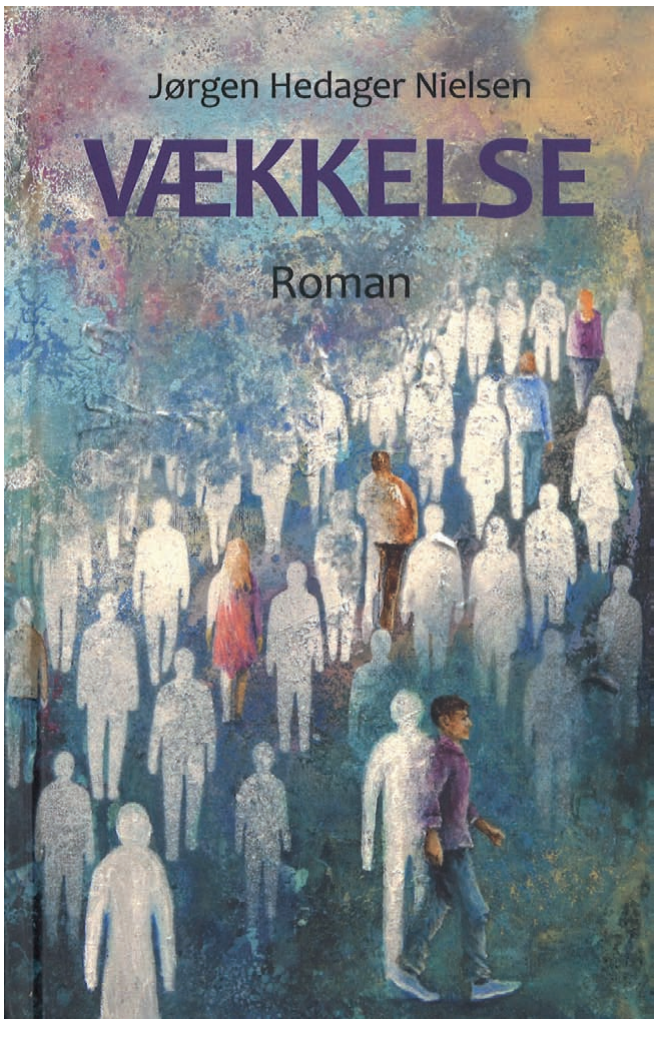

Jørgen Hedager Nielsen: Vækkelse
304 sider. 225 kr.
Forlag: BogAnker

"Tungetalen er nærmest ikke forekommet offentligt i folkekirken. De fleste i folkekirken vil stå meget fremmede over for dette, også fordi man har koblet det sammen med den ældre pinsebevægelse, hvis praksis man ikke ønsker at ligne," siger kirkehistoriker Kurt. E. Larsen. Foto: Bigstock

Er folkekirken blevet bange for Helligånden?

Af Iben Thranholm

Folkekirken taler gerne om tro, tradition, dåb, nadver og fællesskab. Men når samtalen falder på Helligåndens nådegaver – tungetale, profeti, helbredelse og forbøn – bliver mange præster forsigtige, hvis ikke tavse. Ikke nødvendigvis fordi man direkte afviser, at Gud kan handle overnaturligt i dag, men fordi området i praksis ligger uden for det, de fleste forbinder med almindeligt folkekirkeliv.

Mens pinsekirker, frimenigheder og karismatiske fællesskaber vokser især blandt unge kristne, oplever mange folkekirken som intellektuel, liturgisk og følelsesmæssigt mere tilbageholdende. I store dele af folkekirken er det karismatiske mere eller mindre usynligt. Der prædikes sjældent om nådegaverne, man ser næsten aldrig forbøn for syge under gudstjenester, og tungetale eller profetiske budskaber forbindes ofte mere med frikirker og pinsebevægelse end med folkekirken.

Men skyldes tilbageholdenheden en egentlig mistænksomhed over for det karismatiske? Eller handler det snarere om folkekirkens historie, teologi og tradition? Og er nådegaverne reelt fraværende – eller har de blot fået andre former i folkekirken?

Udfordringen har spurgt tidligere sognepræst Agnethe Zimino og tidligere professor ved Menighedsfakultetet i Aarhus, Kurt Larsen, hvordan de ser på folkekirkens forhold til de karismatiske nådegaver.

Kurt Larsen: Folkekirken har aldrig været præget af tungetale

Kurt Larsen, der er kirkehistoriker og tidligere professor ved Menighedsfakultetet i Aarhus, mener ikke, at folkekirkens tilbageholdenhed over for karismatiske nådegaver er noget nyt. Tværtimod ser han det som en udvikling, der går helt tilbage til kirkens første århundreder.

"Allerede i kirkens andet århundrede var der meget mindre tale om nådegaver som tungetale, profeti og helbredelse end på apostlenes tid," siger han.

Ifølge ham blev denne udvikling videreført gennem kirkens historie og senere i

"Mange præster ved simpelthen ikke, hvordan de skal forholde sig til nådegaverne, fordi de aldrig selv har lært at praktisere dem," siger tidligere sognepræst Agnethe Zimino. Privatfoto

den lutherske tradition efter reformationen.

"I den lutherske kirke lå vægten på sand forkyndelse af Bibelens evangelium, og det skulle ske offentligt ved præster, der var veluddannede i Guds ord."

Dermed blev det profetiske i høj grad knyttet til prædikenen snarere end til spontane profetiske budskaber, som man ofte forbinder med karismatiske miljøer i dag.

"Når det gælder profeti, har den lutherske kirke typisk koblet det sammen med den offentlige prædiken, så det profetiske element i prædikener var kaldet til bod og omvendelse," forklarer han.

På spørgsmålet om der i praksis findes mistænksomhed over for tungetale, profeti, helbredelse og forbøn i folkekirken, svarer Kurt Larsen mere nuanceret end et entydigt ja eller nej.

Han peger på, at forbøn for syge altid har eksisteret i folkekirken – især i private sammenhænge.

"Det har altid været praktiseret privat, at familien bad for deres syge. Præster har også gjort det ved sygesengene og derved overladt de syge i Guds varetægt."

Han understreger også, at der i dag faktisk bedes mere for syge i folkekirken end tidligere.

"Også ved gudstjenester har man bedt for syge, men i dag gør man det nok noget mere end for 50 og 100 år siden."

Når det gælder egentlige helbredelsesgudstjenester eller salvning af syge, erkender han dog, at folkekirken aldrig officielt har taget skridtet fuldt ud.

> ***"En egentlig helbredelsestjeneste – som i den engelske kirke – med salvning af syge har der været mange fortalere for i folkekirken. Men det er aldrig indført officielt."***
>
> *Kurt Larsen*

"En egentlig helbredelsestjeneste – som i den engelske kirke – med salvning af syge har der været mange fortalere for i folkekirken. Men det er aldrig indført officielt."

Særligt tungetalen står fremmed i folkekirken, vurderer han.

"Tungetalen har nærmest ikke forekommet offentligt i folkekirken. De fleste i folkekirken vil stå meget fremmede over for dette, også fordi man har koblet det sammen med den ældre pinsebevægelse, hvis praksis man ikke ønsker at ligne."

Han understreger dog, at dette ikke nødvendigvis betyder, at folkekirken tager afstand fra tungetale som sådan.

"Det betyder ikke, at det ikke forekommer privat, eller at folkekirken tager afstand fra tungetalen."

Nådegaverne er ikke væk – men de ser anderledes ud

Kurt Larsen mener heller ikke, at det er korrekt at sige, at nådegaverne er helt usynlige i folkekirken. Problemet er snarere, at man ofte tænker på de spektakulære nådegaver alene.

"Folkekirken lægger vægt på forkyndelsens nådegave og på nådegaven til at hjælpe og tjene. Disse gaver er meget synlige i folkekirkens hverdag."

Andre nådegaver er derimod blevet mere private og mindre offentlige.

"Andre nådegaver er mere usynlige i offentligheden – hvad de altså begyndte at være allerede i 100-tallets menigheder – og det er muligvis bedst på den måde."

> Folkekirken lægger vægt på forkyndelsens nådegave og på nådegaven til at hjælpe og tjene. Disse gaver er meget synlige i folkekirkens hverdag."
>
> *Kurt Larsen*

Dermed peger han indirekte på, at folkekirkens tilbageholdenhed måske ikke kun skyldes frygt eller mistænksomhed, men også et bevidst kirkesyn, hvor orden, forkyndelse og sakramenter vægtes højere end spontane åndelige manifestationer.

Agnethe Zimino: Vi er blevet bange for det overnaturlige

Tidligere sognepræst Agnethe Zimino, der selv har haft stærke oplevelser af Helligånden, og som stadig er aktiv i Allehelgens kirke på Amager med 'Bibelen Rundt' og 'I Mesterens Lys', ser mere kritisk på folkekirkens forhold til de karismatiske nådegaver. Hun mener, at der i praksis eksisterer en tydelig berøringsangst over for det overnaturlige og spontane kristenliv.

Ifølge hende er mange præster usikre på området, dels fordi de mangler erfaring med nådegaverne, dels fordi man er bange for at miste kontrol eller blive sat i bås med karismatiske miljøer.

"Der er mange præster, som simpelthen ikke ved, hvordan de skal forholde sig til nådegaverne, fordi de aldrig selv har lært at praktisere dem," siger hun.

> *"Vi er blevet bange for det overnaturlige. Bange for følelser, bange for at miste kontrollen og bange for at virke useriøse."*
>
> *Agnethe Zimino*

Hun oplever, at tungetale, profeti og helbredelse ofte opfattes som noget fremmed i den almindelige sognekirke, selv om de beskrives som naturlige dele af menighedslivet i Det Nye Testamente.

"Så snart man taler om profeti eller helbredelse, tænker mange automatisk på ekstrem karismatik eller pinsekirker. Derfor holder man afstand."

Ifølge Agnethe Zimino er folkekirken mange steder blevet præget af en mere intellektuel og psykologisk tilgang til kristendom, hvor troen først og fremmest handler om refleksion, samtale og ritualer.

"Kristendom er mange steder blevet noget, man tænker over og taler om – ikke noget man forventer, at Gud konkret gør midt iblandt os," siger hun.

Hun understreger, at hun ikke ser en modsætning mellem sund teologi og Helligåndens gaver, men mener, at folkekirken ofte er blevet så optaget af orden og kontrol, at man har mistet forventningen til det overnaturlige.

"Vi er blevet bange for det overnaturlige. Bange for følelser, bange for at miste kontrollen og bange for at virke useriøse."

Ifølge hende betyder det, at mange præster ganske enkelt undgår at tale om nådegaverne fra prædikestolen.

"Hvis præsterne ikke selv har erfaring med forbøn, profeti eller Helligåndens gaver, bliver det heller ikke noget, de giver videre til menigheden."

"Det har altid været praktiseret privat, at familien bad for deres syge. Præster har også gjort det ved sygesengene og derved overladt de syge i Guds varetægt," forklarer kirkehistoriker og tidligere professor ved Menighedsfakultetet i Aarhus Kurt E. Larsen. Privatfoto

Længsel efter levende tro

Samtidig oplever hun, at længslen efter mere åndeligt liv findes mange steder i folkekirken – både blandt præster og kirkegængere.

"Der er mange mennesker i folkekirken, som længes efter en tro, der ikke kun er teori og ritual, men som også er levende erfaring."

Hun mener derfor, at det karismatiske ikke nødvendigvis er i modstrid med folkekirkens identitet, men at det kræver mod og undervisning, hvis nådegaverne igen skal blive en naturlig del af kirkens praksis.

"Det begynder med, at præster tør tale om Helligånden og bede konkret for mennesker. Ikke som noget spektakulært, men som en naturlig del af kristent liv."

Ifølge Agnethe Zimino handler det i sidste ende om, hvorvidt folkekirken tør tage Det Nye Testamentes beskrivelser af menighedslivet alvorligt.

"Hvis vi tror på den samme Gud som i Bibelen, må vi også være åbne for, at Helligånden stadig virker i dag."

Møder & Arrangementer

Se oversigt over priser og deadlines her:
Udfordringen.dk/Annoncer
Tlf.: 2681 7718
annoncer@udfordringen.dk

Velkommen til Aglowmøde for kvinder

Lørdag d. 6. juni 2026 kl. 11.45
Hotel Hebron, Helgolandsgade 4, Kbh. V
Taler: Marianne Christensen, nationalbest.
Tema: Vejen ud af det alternative
Pris for brunch: 150 kr. MobilePay 12474
Tilmelding senest 3/6 til Hanne, 2658 8297

Full Gospel Business Vestegnen Afd.
En tværkirkelig forening
FGB Danmark
Lørdag d. 06.06. 2026 kl. 14.00
"Brohuset" Vejlebrovej 45 , Ishøj
Bus 127, 128. 225, 400S, 600S, Letbanen og S-tog linie A
Følg vores skilte.

Gæstetaler: Peter Kjær
Forretnings-evangelist.

Peter er vokset op i en god kristen familie på Frederiksberg men var i starten af livet meget syg med forskellige sygdomme, hvoraf han blev Guddommelig helbredt for den ene sygdom.
Guds omsorg for ham som barn førte til personlig tro og efterfølgelse af Jesus.
Han ejer flere firmaer i Danmark og Polen og er med i bestyrelsen i sin far Bjarne Kjærs virksomhed A.K.S Industries A/S. Gud har en central rolle i firmaerne.
Han evangeliserer og deler Guds ord både i Danmark og udlandet bl.a. blandt sine forretningsforbindelser, ligesom stifteren af Full Gospel Business - Demos Sakarian startede med i USA. Han har forskellige praktiske tjenester i Pinsekirken Nyt Håb i Rødovre.
Personlig forbøn bagefter.

Kaffebord kr. 50,- (Fri entré)
Musik til lovsangene Peter Lauersen

Tilmelding nødvendig (gerne på SMS) til: Børge Laustsen tlf. 30 32 12 01
Hjemmeside: www.fullgospel.dk

Møder med Henri Nissen

Aftal et møde med Udfordringens tidl. redaktør.
Se emner og møder på: HenriNissen.dk.
Mobil 51 31 65 99. Mail: HenriNissen@live.dk

31.5. kl. 11: Rundvisning i **Christiansfeld** af privat gruppe.
2.6. kl. 10: Rundvisning i Christiansfeld af Kirkehøjskole, **Skanderup**.
6.7. kl. 10: Plus-Oase, **Odder**: Genopdag Bibelen.
6.8. kl. 10 Højskolen Acts Acad., **Kolding**: Fremtidens bibelhistorie.
19.8. kl. 14 Karlslunde Strandkirke: Josefs pyramide i Egypten.
8.9. kl. 14 Citykirken Aarhus: Mit udfordrende liv.
16.9. kl. 14 Karlslunde Strandkirke: Det skjulte Sinajs bjerg i Saudi Arabien, hvor Moses fik de ti bud.

Erhverv

AXELTEK
Industri Elektronik
Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev
Nørresundby 25 21 31 67

Støt vores annoncører - de støtter os!

Besøg vores webshop på Hosianna.dk
webshop Udfordringens
Hosianna.dk / Bøger / Film / Musik

Læs avisen online på Udfordringen.dk

FØLG OS PÅ FACEBOOK
facebook.com/Udfordringen.dk

Har du set de nyeste udgivelser fra Udfordringens Forlag?

- Udfordringens eget forlag udgiver løbende nye bøger - se hosianna.dk/Eget forlag

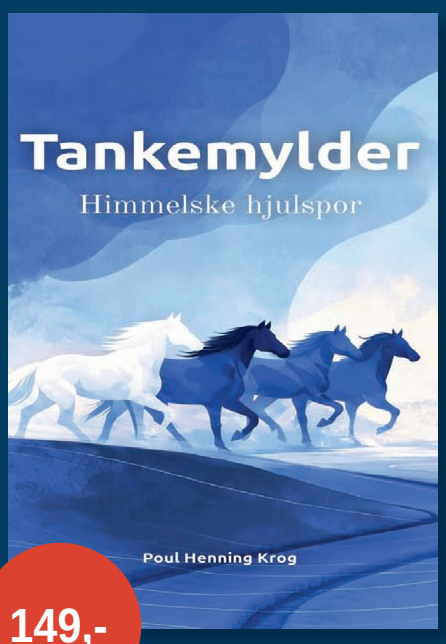

149,-

Tankemylder

Tankemylder - Himmelske hjulspor er en bog om at finde ro midt i livets støj.
Med afsæt i Bibelen og moderne psykologi viser Poul Henning Krog, hvordan vi kan forstå og håndtere tankemylder - uden at kægmpe imod os selv.

Gennem tre bibelske troshelte - Elias, Peter og Paulus - og fire anerkendte psykologiske modeller gives konkrete redskaber til at genvinde balancen i tanker, følelser, krop og vilje.

Af Poul Henning Krog. 131 sider.

248,-

Biografisk roman af Birgitte Fjelstrup

'Lænket i kærlighedens navn' er en intens fortælling om kærlighedens skyggesider, om voldens psykologi, troens kraft, om at finde vej i livet og om at finde vejen tilbage til sig selv – og til Gud.

En dybt bevægende fortælling om en kvindes vej fra overlevelse til frihed – og om den Gud, der går med hele vejen.

***Lænket i kærlighedens navn* er en biografisk roman, som til dels bygger videre på bogen 'Ved du, at du er værdifuld', men sagtens kan læses selvstændigt. 330 sider.**

GODE BØGER - find dem på hosianna.dk

Ny bog til Udfordringens bogklubmedlemmer

I næste weekend får medlemmer af Udfordringens Bogklub leveret bogen 'Materialismens død' af Karsten Pulz.

Fire gange om året udsender Udfordringens Bogklub en bog til alle klubbens medlemmer. Det koster kun 200 kr. om året at være medlem af bogklubben.

For at være medlem skal man være abonnent på Udfordringen og have adresse i Danmark.

Denne gang udsender vi en gammel klassiker fra 2018 af Karsten Pultz.

I bogen tager Karsten Pultz livtag med spørgsmål som:

Er stof det fundamentale i universet, eller er der dokumentation for, at bevidsthed er altings ophav? Er tro og videnskab hinandens modsætninger, eller er der en sammenhæng mellem de to? Har videnskaben gjort Gud overflødig, eller er der blot nogen, der får det til at se sådan ud?

Skal du være medlem?

Er du ikke medlem af bogklubben, kan bogen købes på hosianna.dk til 198 kr.

Ønsker du at blive medlem af bogklubben og modtage fire bøger om året for 200 kr., så skriv til bogklubben@udfordringen.dk eller gå ind på vores hjemmeside udfordringen.dk/bogklub, hvor du kan tilmelde dig bogklubben.

Prisen er inklusiv porto. Til gengæld vælger vi bøgerne for dig.

Tilbage i 2018 bragte vi nedenstående anmeldelse i Udfordringen. Det er en anmeldelse, der godt kan tåle en gentagelse.

Simon Thidemann

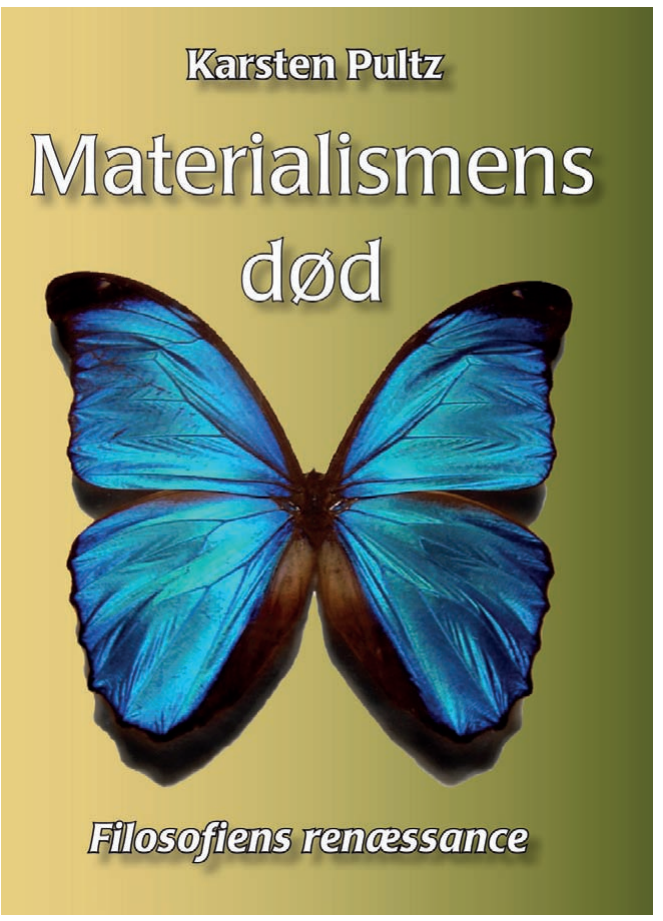

Karsten Pultz: 'Materialismens død - Filosofiens renæssance'. 198 kr. Udfordringens Forlag. Kan købes på hosianna.dk

Boganmeldelse fra 2018:

Er materialismen blot en filosofi?

Karsten Pultz forklarer i ny bog, hvordan kvantefysikken modsiger et materialistisk og ateistisk verdenssyn.

Anmeldt af Helge Hoffmann

'Materialismens død – filosofiens renæssance' hedder en ny bog af Karsten Pultz, som netop er udkommet på Udfordringens forlag.

Det er en bog om virkelighedens inderste beskaffenhed – noget, mange mennesker aldrig rigtig har stunder til at beskæftige sig ordentligt med. Som forfatteren selv siger: "Ingen har simpelthen tid til at efterforske alle de forskellige videnskabelige, filosofiske og historiske påstande, som medier og undervisningssystem præsenterer os for."

Karsten Pultz har i denne bog taget sig tiden til at gøre det, og det er der kommet noget godt – og sjovt – ud af.

Pultz' grundtese er, at materialismen – troen på, at alt består af og kan forklares ud fra materien, stoffet – ikke er en videnskabeligt underbygget holdning, men blot en filosofi, et verdenssyn på linje med andre verdenssyn.

Materialismen sættes i modsætning til idealismen – tanken om, at ideer, bevidsthed, noget immaterielt ligger til grund for virkeligheden. Her skal man lige vænne sig til at forstå noget andet ved 'idealisme', end man er vant til.

Pultz dykker ned i kvantefysikken og finder, at de fænomener, man her kan observere, på ingen måde understøtter det materialistiske verdenssyn, men peger på 'noget andet' som grundlag for virkeligheden. På kvanteniveau ligner virkeligheden slet ikke det univers af små billiardkugler, vi normalt præsenteres for.

Et af hans mest interessante eksempler er 'dobbeltspalte-eksperimentet', hvor bittesmå fotoner driver gæk med forskerne og ændrer karakter og adfærd, alt efter om vi observerer dem eller ej. Her er det svært ikke at trække på smilebåndet.

Også Big Bang-teorien og evolutionsteorien kommer Pultz ind på og lader nærmest ikke sten på sten tilbage af disse almindeligt vedtagne dogmer.

Kvantefysikken drev en af verdens største fysikere, Max Planck, til denne konklusion: "Stof som sådan eksisterer ikke … materie består overhovedet ikke uden ånd," og vi må "antage denne ånd for en person".

I tråd hermed er Pultzs konklusion, at tidens militante ateister – Richard Dawkins m.fl. – er galt afmarcheret, når de kæphøjt forkynder, at videnskaben har taget livet af Gud. Verdens sande beskaffenhed peger tværtimod på, at Gud må findes, og at han opretholder den fysiske verden.

Hvis man skal kritisere en detalje ved bogen, må det være, at citater af en række dygtige og anerkendte forskere – Max Planck, Niels Bohr m.fl. – gengives først på originalsproget og derefter i dansk oversættelse. Det forstyrrer læsningen noget. Det havde været bedre med et noteapparat – det findes ikke i bogen – hvor man kunne placere den originale ordlyd og en kildehenvisning.

Efter endt læsning sidder man lidt stakåndet og tænker: Forstår jeg den virkelighed, jeg lever i? Forstår Karsten Pultz den? Er der overhovedet nogen, der forstår den?

Svaret må nærmest være nej, og det er det, der gør bogen så interessant og tankevækkende og ligefrem "mindblowing", som man siger på engelsk.

Karsten Pultz: Materialismens død - Filosofiens renæssance
198 sider. 198 kr.
Udfordringens Forlag

Adventister holdt årsmøde i Kristi Himmelfartsferien

Kristi Himmelfartsferien bød på kraftige regnbyger og lidt lave temperaturer for maj måned, men trods det var stemningen høj, da godt 1.200 adventister fra hele Danmark samledes til det traditionsrige Årsmøde i kirken, der foregik på Himmerlandsgården lidt udenfor Hadsund.

Igen i år bød programmet på spændende undervisning. Tihomir Lazic, som er professor i systematisk teologi ved Newbold College i England, underviste i fællesskab set ud fra det bibelske princip. Fællesskab er netop et af de strategiske fokusområder, som kirken har for perioden frem til 2029.

- Adventisterne har kun valg til hovedbestyrelsen hvert 4. år, og det var ikke tilfældet i år, forklarer adventisternes kommunikationschef Peter Larsen

- Ellers var årsmødet også fyldt med musik i stort set alle genrer. Alt fra det store årsmødekor til lovsang. En mangfoldighed af stemmer og instrumenter klingede i skøn harmoni for at lovprise vores Skaber.

Englesang

For børnene var højdepunktet uden tvivl besøget af Englesang lørdag eftermiddag, hvor der blev sunget med, så det store telt næsten lettede. Englesang forstår i den grad at komme ud til deres publikum, slutter Peter Larsen.

Bodil

Om lørdagen havde adventisternes årsmøde besøg af duoen Englesang. Foto: Per Arild Struksnes

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 21-2026:

Ruth Nordhaug
3480 Fredensborg

Kodeord: Millionformue

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til: mail@udfordringen.dk

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 9.6.26. Vinderen får direkte besked (tjek mappen uønsket mail, hvis du ikke har modtaget din gavekode) og offentliggøres her på siden den 14.6.26.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk. Vælg mellem bøger, bibelord i træ, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

Scan qr-koden og se løsningen for uge 21:

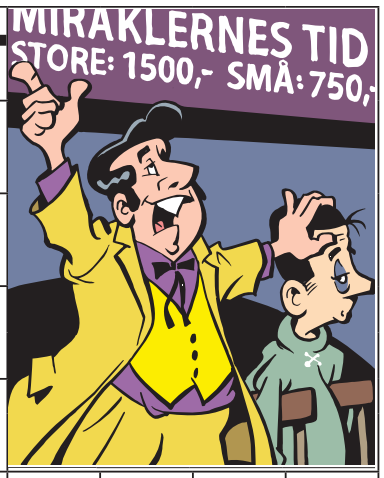

Find bøger fra mange forskellige forlag på

Hosianna.dk

*Fast fragt på 35 kr. uanset hvor meget du bestiller**

**Gælder ved levering i DK*

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Foto: Flemming Jeppesen

Bispevielse live på DR

Bispevielsen af den nye biskop over Aarhus Stift, Esben Thusgård, finder sted søndag den 31. maj kl. 14–16 i Aarhus Domkirke og er for menighedsråd, præster og særligt inviterede gæster. Der er ikke åben adgang til ceremonien.

Bispevielsen kan følges live på DR1 fra kl. 13.45 til 15.50.

Ved tro eller lov?

I programserien 'Med tro skal land bygges' undersøger Cecilie Nielsen, hvordan den katolske kirke blev den dominerende magt sammen med kongen i Middelalderens Danmark. Og også hvorfor der er et kors lige midt i flaget Dannebrog.

Sendes på DR2 søndag den 31.5 kl. 14.00.

Udvalgte programmer på DR / Kristne TV-kanaler

DR1

Søndag 31/5

10.00 Sommergudstjeneste

Gudstjeneste fra Aalborg Domkirke. Liturg og prædikant er præst Rune Nørager Christensen. Gudstjenesten transmitteres via fastmonterede kameraer i kirken.

13.45 Bispevielse i Aarhus Domkirke

DR sender live fra Aarhus Domkirke, når den nye biskop Esben Thusgård ordineres og indsættes til en helt særlig bispevielse. Festlighederne foregår med pomp og pragt med bl.a. deltagelse af kongen, alle de danske biskopper samt udenlandske. Og der ventes stor folkefest i hele Aarhus. Det har været en hæsblæsende valgkamp, med flere valgrunder, men det blev den aarhusianske provst Esben Thusgård, der vandt bispevalget med 60 % af stemmerne.

Lørdag 6/6

18.50 Før søndagen med ugens salme: 'Et hav, der vugger sig til ro nu'

Katrine Muff og Mathias Hammer introducerer ugens salme, og denne gang er det DR Juniorkoret, som synger.

I 'Før søndagen' synger Muff, Hammer og DRs kor på skift fra den store danske sang- og salmeskat, der er opbygget gennem århundreder.

DR2

Søndag 31/5

14.00 1.000 års tro: Med tro skal land bygges

Historien om kristendommen i Danmark er en dramatisk fortælling om brutale magtkampe, folkeoprør og spirende demokrati fra vikingetiden og frem til i dag. I dette program undersøger værten Cecilie Nielsen, hvordan den katolske kirke blev den dominerende magt sammen med kongen i Middelalderens Danmark? Og også hvorfor der er et kors lige midt i flaget Dannebrog? Sendes også 2.6 kl. 6.00.

18.55: 24 timer vi aldrig glemmer: Da terroren ramte Danmark i 1985 (Fra 15 år)

Den 22. juli 1985 blev Danmark ramt af det første terrorangreb i nyere tid. 27 mennesker blev såret, og en mand brændte ihjel, da to bomber sprang foran det amerikanske luftfartsselskab North West Orient og den jødiske synagoge midt i København. Nu fortæller tidligere overrabiner Bent Melchior og andre vidner helt tæt på bomberne, hvad der skete den dag, Danmark mistede sin uskyld i forhold til den internationale terror.

Tilrettelæggelse: Frits Bredal.

Sendt første gang 14.02.2010

Studerende med et portræt af Mao Zedong ved en markering af hans 120-års fødselsdag. Fra Mao - Kinas røde tyran episode tre.

Tirsdag 2/6

20.35 Mao - Kinas røde tyran (3:3) 11 år. Tysk dokumentarserie fra 2025.

Mao er svækket efter katastrofen med 'Det Store Spring Fremad'. Han er omgivet af fjender i partiet og iværksætter en modoffensiv for at generobre magten. Med 'Den Store Proletariske Kulturrevolution' mobiliseres unge rødgardister til at udrense partiet og befri Kina for gamle traditioner og bureaukratiske strukturer, hvilket udløser omfattende vold og kaos. Mao står tilbage som sejrherre og bliver udnævnt til formand på livstid.

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50 - Email: info.scandinavia@god.tv

Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk

Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)

Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30.

GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

Kanal 10

Kanal 10 er en norsk tv-kanal, der tjener som platform for forskellige kristne kirkeretninger med en vision om at vise, hvad der sker i kirkerne i Norge. Kanalen sender også danske programmer og indgår i MoreTV pakken. Se mere på www.kanal10.no

KKR-TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:

1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkrtv.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. På MoreTV via TV, mobil og tablet i hele landet. Læs mere og bestil på moretv.dk eller ring 69 16 16 20 for mere info. Programoversigt på: kkrtv.dk/programmer.

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:

- SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
- SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
- SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
- SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)

Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00. Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)

Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

Andre kanaler

På Thor 1o vest:
Vision Norge, Gospel Channel Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30.
Torsdag kl. 16.00. Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15. Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler. BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar. Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Morgenandagten hver dag

Morgenandagten fra Domkirken i København sendes på P2 og DR2 alle dage fra mandag til lørdag kl. 8.05.

Den 20 minutters udsendelse varetages på skift af kirkens præster.

Radio - Programmer om tro på P1

Pinsedag 31/5

10.03 Gudstjeneste fra Brønshøj kirke, Københavns stift. Trinitatis søndag.

Medvirkende:
Prædikant: Peter Nejsum
Organist: Bente Kiil Toftegaard
Vært: Katarina Lewkovitch
Salmer:
DDS 403: Denne er dagen
DDS 346: Jesus, dødens overvinder
DDS 291: Du som går ud fra den levende Gud
DDS 11: Nu takker alle Gud

11.03 Pilgrim - Forhold i krise Hvorfor er forholdet mellem stat og kirke i krise?

Biskop Marianne Christiansen har netop udgivet bogen 'Stat og kirke – hvad nu?', hvor hun argumenterer for, at den danske kirke ikke længere kan kaldes en rigtig kirke, fordi dens indre anliggender styres af staten. Afskaffelsen af St. Bededag som kirkelig helligdag uden forudgående drøftelse med kirkelige myndigheder har ødelagt tilliden mellem stat og kirke. Og krisen er så dyb, at der efter Marianne Christiansens opfattelse snarest bør udfærdiges en samlet lovgivningsmæssig ramme for folkekirken. Sidst i programmet supplerer professor i dogmatik Anders-Christian Jacobsen med synspunktet, at en revision af forholdet imellem stat og kirke også bør omfatte et arbejde med at ændre folkekirkens lutherske identitet.

15.03 Hvad ville Jesus have sagt? Hvor mange gange skal der tilgives i parforholdet?

En kvindelig lytter har spurgt præstepanelet, om det på Jesu vegne kan komme med et bud på, hvor mange gange hun skal tilgive sin partner. "Han er mit livs kærlighed, men skal jeg så blive ved med at tilgive ham, når han flere gange er gået tilbage til sin eks-kone," spørger hun. En anden lytter spørger, om en hvilken som helst påklædning egentlig går an i kirken - "hvad med rygmærker for rockerklubber eller fodboldtrøjer med klublogoer," spørger hun. En tredje lytter har bidt mærke i Jesu tale i Johannesevangeliet, hvor han f.eks. karakteriserer sine tilhørere som djævelens børn. "Hvad mener han egentlig med det," spørger han. Sognepræst Tina Drigsdahl fra Frederiksværk og Vinderød kirker, sognepræst Tobias Kjærulf fra Helleruplund Kirke og sognepræst Rikke Weissfeld fra Kirken i Ørestad er alle gæster i panelet hos vært Anne-Grethe Bjarup Riis. Sendes også lørdag 22.03.

Lørdag 6/6

15.03 Ditlev og Døden

Livets afslutning er et evigt mysterium, som præst og forfatter Kristian Ditlev har sat sig for at undersøge gennem samtaler med aldeles levende mennesker, der på den ene eller anden måde har døden inde på livet.

Vært: Kristian Ditlev Jensen
Sendes også søndag kl. 19.03.

Søndag 7/6

10.03 Gudstjeneste fra Sct. Olai Kirke, Helsingør Domkirke. 1. søndag efter trinitatis. Festgudstjeneste, Helsingør 600 år.

Medvirkende:
Prædikant: Biskop Peter Birch
Organist: Else-Marie Kristoffersen, dir. Ole Faurschou
Trompetist, Lars Husum
Vært: Katarina Lewkovitch
Salmer:
DDS 402: Den signede dag
DDS 52: Du Herre Krist
Jubilæumssang, Niels Brunses/ Matti Borg
DDS 11: Nu takke alle Gud

Kristen lokalradio

København Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00 Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

Arkens radio

Kanal 2 i Esbjerg
Frekvens: 93.5 MHZ
Sydenergi: 90.3 MHZ
Web: arkensradio.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne, sender internet-radio 24/7. Kan høres på mobil, iPad mm. ved at hente den globale lydstreaming-tjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

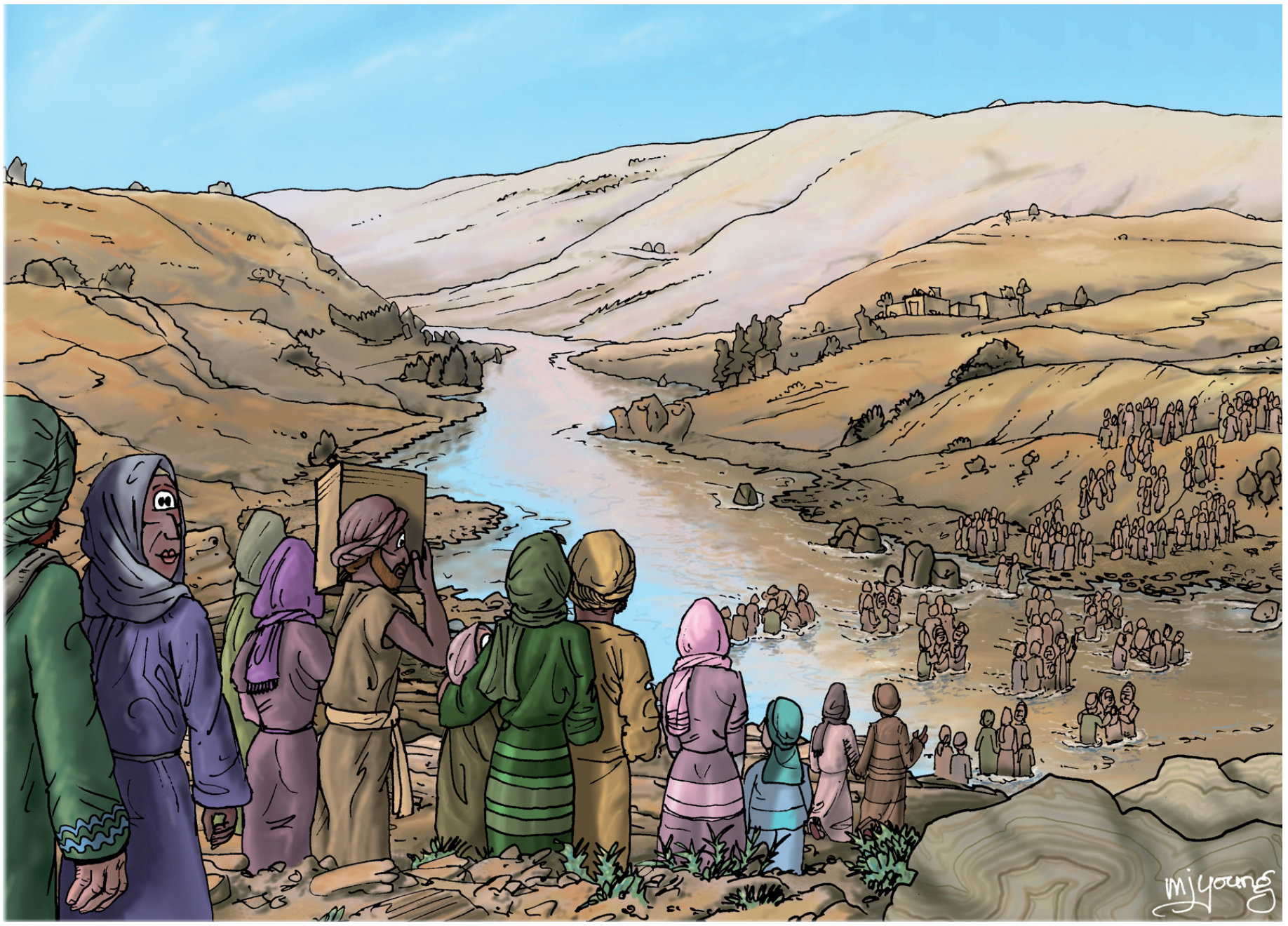

Mange blev overbevist af Peters ord om Jesus som død og opstået i overensstemmelse med Skrifterne. Den dag blev cirka 3.000 mennesker døbt og tilsluttet menigheden.

Massedåb efter Peters prædiken pinsedag

I sin tale pinsedag til folk fra mange forskellige lande og tungemål sagde apostlen Peter blandt andet:

”Den Jesus, jeg taler om, blev af Gud oprejst fra de døde. Det kan alle vi, der står her, bevidne. Efter at han er blevet taget op til Himlen og har indtaget sin plads ved Guds højre side, har han nu sendt os Helligånden, som Faderen havde lovet. Det kan I selv både se og høre.

David talte heller ikke om sig selv, da han profeterede om en, der skulle tages op til Himlen. Han siger et andet sted:

’Herren sagde til min herre:
Sæt dig ved min højre side,
imens jeg overvinder dine fjender.’

Derfor erklærer jeg overfor hele Israels folk, at Gud har vist, at Jesus, som I korsfæstede, er både Herre og Messias!”

Peters ord ramte tilhørerne lige i hjertet, og de spurgte apostlene: ”Hvad skal vi dog gøre?”

Peter svarede: ”Vend om fra jeres oprør mod Gud og bliv døbt hver især til at tilhøre Jesus Messias, så jeres synder kan blive tilgivet. Så vil I modtage Helligånden som gave, for løftet om Helligånden gælder både jer og jeres efterkommere – ja, alle dem, som Herren, vores Gud, vil kalde på fra både nær og fjern.”

Peter talte endnu i nogen tid til dem og opfordrede dem indtrængende til at lade sig redde ud af den vantro og vanartede verden.

De troendes fællesskab

Mange blev overbevist af Peters ord, og den dag blev cirka 3.000 mennesker døbt og tilsluttet menigheden. De deltog fremover ivrigt i apostlenes undervisning og var aktivt med i fællesskabet. De deltog, når der var fællesskabsmåltider, og de var med, når man samledes til bøn.

(Apostlenes Gerninger 2, 32-42)

Tegningerne er fra Martin Young’s Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

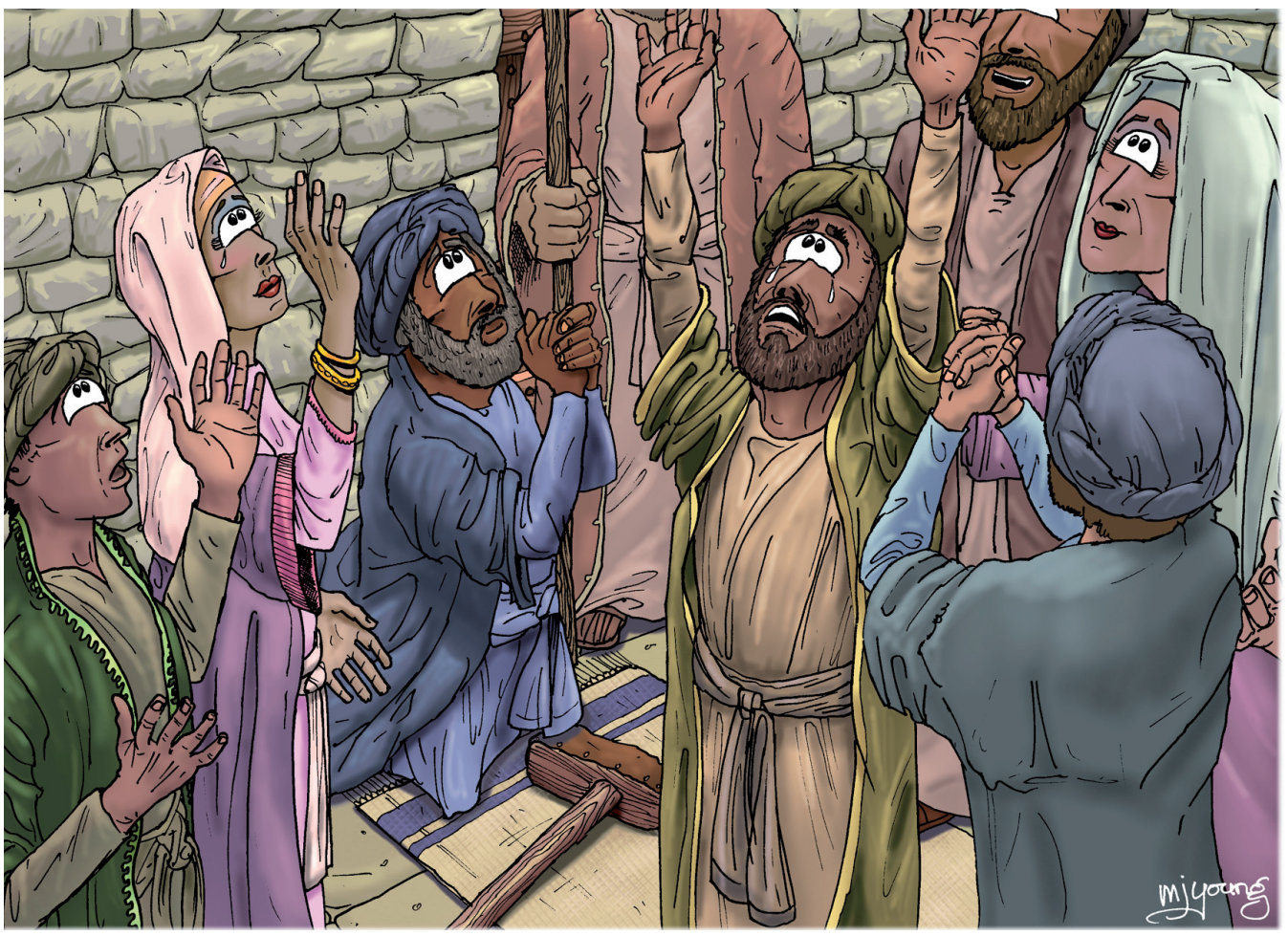

Efter pinsedagen deltog de nye troende ivrigt i apostlenes undervisning og var aktivt med i fællesskabet. De deltog, når der var fællesskabsmåltider, og de var med, når man samledes til bøn.

I denne måned har organisationen International Institute for Religious Freedom (IIRF) og Observatory of Religious Freedom in Africa (ORFA) overdraget en rapport om Nigeria til FN's særlige rapportør om religions- eller trosfrihed. Rapporten indeholder verificerede, hændelsesbaserede data.

De store medier beskriver volden i Nigeria som en ressourcekonflikt, der skyldes klimaproblemer og kamp om græsningsarealer. Men i virkeligheden er det også en religiøst betinget konflikt, hvor kristne civile dræbes i langt større tal end muslimer i samme område.
Foto: Open Doors

Nigeria brænder - men medierne præsenterer konsekvent kun den ene side af situationen

Et dronebillede af Kurmin Wali, hvor kirker blev angrebet af bevæbnede mænd, og tilbedere blev kidnappet, i Kurmin Wali, Kaduna, Nigeria, den 20. januar 2026. Kilde: REUTERS/Nuhu Gwamna TPX BILLEDER AF DAGEN. Dette foto ledsagede Al Jazeeras artikel den 18. maj om amerikanske luftangreb i Nigeria, hedder det i rapporten fra International Institute for Religious Freedom (IIRF) og Observatory of Religious Freedom in Africa (ORFA).

Den 16. maj dræbte en fælles amerikansk-nigeriansk operation i Nigeria Abu-Bilal al-Minuki, som begge regeringer beskriver som næstkommanderende for Islamisk Stat globalt. Opfølgende luftangreb dagen efter dræbte mere end 20 ISWAP-krigere fra Islamisk Stat i Vestafrika-provinsen i samme område.

Trump-administrationen har fremstillet disse operationer som en del af en bredere kampagne for at beskytte Nigerias kristne. Men det er en fremstilling, som den nigerianske regering har været omhyggelig med at distancere sig fra.

Beviser bør ændre samtalen

Et indlæg, der blev offentliggjort denne måned af *International Institute for Religious Freedom* (IIRF) og *Observatory of Religious Freedom in Africa* (ORFA), giver FN's særlige rapportør om religions- eller trosfrihed det, der stort set har manglet i den internationale diskurs om Nigeria: nemlig verificerede, hændelsesbaserede data.

Tallene er overvældende. Over seks år - fra oktober 2019 til september 2025 - registrerede ORFA 79.323 dræbte, herunder 42.033 civile, ved 15.434 angreb. Det svarer til i gennemsnit syv dødelige angreb hver eneste dag. Yderligere 34.917 personer blev bortført, overvejende civile.

Disse tal er hverken omtrentlige eller fortegnede, understreges det af IIRF. Datasættet sammenholder primære poster fra et lokalt partnernetværk med *Armed Conflict Location and Event Data* (ACLED) og er verificeret og tilføjet oplysninger om religiøs identitet på grundlag af lokal bekræftelse. De omtalte hændelser er blevet krydstjekket for at undgå dobbeltoptælling.

At rette to fortællinger på én gang

Rapporten indleder med et åbent indlæg i en debat, der overordnet set har skabt mere varm luft end lys over situationen.

"Vi har for nylig udgivet et dybere dyk ned i den narrative krig. På den ene side er "folkedrabs"-rammen bygget på samlede dødstal, der cirkulerer bredt, men der mangler gennemsigtige kilder eller hændelsesverifikation.

På den anden side er en reaktiv afvisning: efter at have afkræftet oppustede tal, konkluderer mainstream-medier og dele af det humanitære samfund, at religiøs målretning slet ikke er en meningsfuld faktor, og man forklarer volden som en ressourcekonflikt drevet af klimaproblemer og konkurrence om landområder," hedder det i rapporten.

22.835 af de dræbte var kristne civile

IIRF- og ORFA-dataerne skærer igennem begge forvrængninger. Blandt de 42.033 dræbte civile var 22.835 kristne og 10.519 muslimer. Når tilfælde af ubestemt religiøs tilhørsforhold fordeles proportionalt og justeres for den religiøse sammensætning i hver berørt stat, konkluderer man, at kristne blev dræbt med 4,4 gange den rate, deres befolkningsandel ville forudsige. Hausa-muslimer i Nordvestzonen blev også bortført og dræbt i stort antal af de samme gerningsmandsgrupper.

Beviserne understøtter ikke en simpel "krig mod kristne"-ramme. Men det etablerer et konsekvent, målbart mønster af religiøs målretning - et, der simpelthen ikke kan forklares alene med klima- eller ressourcekonkurrence.

Gerningsmændene, som ingen navngiver

Rapportens vigtigste fund for politiske formål vedrører, hvem der faktisk udfører drabene.

Fulani-terrorgrupper står for 44 % af alle civile dødsfald og 53 % af kristne civile dødsfald. Boko Haram og ISWAP udgør til sammen kun 12%.

Alligevel taler myndighederne rutinemæssigt om "banditter" og "ukendte bevæbnede mænd" uden at nævne identificerbare fulani-militsmedlemmer. Denne type kommunikation er ikke bare upræcis, den hindrer aktivt både efterforskning, nedrustning og retsforfølgelse, hedder det i rapporten.

De seneste amerikansk-nigerianske luftangreb var rettet mod ISWAP i det nordøstlige Nigeria - en legitim prioritet for at bekæmpe terrorisme. Men som rapporten tydeligt viser, er langt den største drivkraft bag dødelig vold mod civile det fulani-militsnetværk, der primært opererer i den nordlige centrale zone. Her er det nigerianske militær stort set fraværende, og der bliver ikke gennemført internationale angreb. Civile dør, hvor staten ikke er involveret. Der er næsten ingen overlapning mellem de ti lokale regeringsområder med de højeste civile dødstal og dem, hvor nigerianske sikkerhedsstyrker aktivt er udsendt.

Staten beskytter ikke de udsatte grupper

Ifølge Nigerias forfatningsret og internationale traktatforpligtelser er Den Føderale Republik Nigeria forpligtet til at forhindre angreb, beskytte udsatte befolkninger og retsforfølge gerningsmænd. Men IIRF/ORFA-rapporten dokumenterer et systematisk brud på alle tre opgaver.

Samfundsangreb i den nordlige centrale zone følger en forudsigelig sæsonkalender - med højdepunkt i april og maj, landbrugssæsonen - men sikkerhedsstyrkerne er ikke forudplaceret ved kendte hotspots. Kommandanter, der er ansvarlige for mere end halvdelen af kristne civile drab, bliver næsten aldrig arresteret eller retsforfulgt.

Samtidig betyder en dataarkitektur, der sletter religiøs identitet fra de store humanitære datasæt, at målretningen bliver statistisk usynlig og derefter forvekslet med ikke-eksistens.

Hvad den særlige rapportør bør høre

Rapporten fra IIRF/ORFA afsluttes med følgende konkrete anbefalinger til den nigerianske regering:

- Anerkend offentligt voldens religiøse dimension
- Udpeg Fulani-tilknyttede væbnede grupper derefter
- Afskaf straffrihed gennem troværdige retsforfølgelser
- Omplacer sikkerhedsstyrkerne, så de matcher, hvor civile faktisk dør
- Integrer religiøse identitetsdata i den officielle humanitære rapportering.

De luftangreb, der nu fylder nyhederne, fortæller en historie om internationalt engagement i Nigerias sikkerhedskrise. Men IIRF/ORFA-dataene gør det klart, at engagementet er rettet mod det forkerte sted og mod de forkerte gerningsmænd - på grund af en ufuldstændig forståelse af, hvad der faktisk sker i Nigeria.

FN's særlige rapportørs landebesøg er en mulighed for at ændre det.

Beviserne ligger nu på bordet.

Bodil

Han har givet alle sine penge væk og skiftet de bonede gulve ud med kirkegulve

En usædvanlig historie ramte de amerikanske nyhedsmedier i den forgange uge. Historien handler om den tidligere model, skuespiller, skønhedsguru og forretningsmand Scott-Vincent Borba.

Scott-Vincent Borba er medstifter af det succesrige kosmetikfirma e.l.f. og har skrevet flere bøger om kosmetik og skønhed.

Han festede med Paris Hilton og Kardashian-familien og levede det vilde Hollywood-liv med dyre biler, fester og masser af glamour.

Men i 40-årsalderen begyndte følelsen af meningsløshed at ramme Scott-Vincent Borba - og i sin søgen efter mening fik han en åndelig oplevelse, som kom til at ændre hans liv. Ikke fra den ene dag til den anden, men henad vejen.

I første omgang lovede Scott-Vincent Borba Gud, at han ville sælge sin Aston Martin capriolet og donere pengene til de fattige, men han kunne ikke helt slippe fornemmelsen af, at Gud ønskede, at han skulle gøre mere end det.

I løbet af de følgende år endte han med at donere hele sin formue væk. For de fleste af os kan den slags hurtigt overståes, men med en estimeret formue på ca. tre milliarder dollars kan det tage lidt tid at komme af med det hele.

En åndelig oplevelsee

I et interview til den lokale tv-station KGO har han senere fortalt om den særlige oplevelse, som blev begyndelsen på hans forandring:

”Jeg bad Gud om at hjælpe mig med at blive den mand, han havde skabt mig til at være, og i det øjeblik blev jeg oversvømmet af en enorm bølge af kærlighed og barmhjertighed, der kom ind i mit liv. Det var en meget mystisk oplevelse,” fortalte han.

Herefter begyndte forandringen langsomt at tage form. Livet med kendisser, rigdom og skønhed blev erstattet med en asketisk livsførelse og en katolsk præsteuddannelse, som blandt andet indebar at bo på et lille, yderst spartansk enmandsværelse på præsteseminariet.

Et livsstilsskifte, der tilsyneladende har passet Scott-Vincent Borba rigtig godt. I hvert fald har han til flere medier fortalt om sin usædvanlige rejse, at han aldrig har været mere lykkelig i sit liv, end han er nu.

Phoebe Price og Scott-Vincent Borba ved boglanceringsfesten for Scott-Vincents bog 'Skintervention'. Foto: s_bukley/Shutterstock

”Da jeg først begyndte at genorientere mig og at omstille mig med Guds hjælp til at fokusere på ham, begyndte glæden at komme.”

Fortryder sin fortid

Til gengæld er han ikke særligt lykkelig over, hvad han har bragt til verden med frugten af sit tidligere liv.

”At leve et liv, hvor jeg har ført alle ind i forfængelighed, forsøgt at gøre alle til små mini-Kardashians og forsynet dem med produkter, der får dem til at se ud og føle sig som en del af kendissamfundet, er det stik modsatte af, hvad Gud ønsker. Det er noget, jeg bliver nødt til at leve med som en bod resten af mit liv, når jeg tænker på, hvordan jeg har påvirket verden på denne ene måde,” sagde han for nylig til New York Times.

Efter råd fra sin præst og rådgiver har Scott-Vincent Borba ellers holdt pause fra at tale med medierne, men i forbindelse med ordinationen har han givet en lang række interviews, som denne artikel også bygger på.

Lørdag den 23. maj blev Scott-Vincent Borba ordineret som romersk-katolsk præst i Fresno Stift i Californien.

Simon

Scott-Vincent Borba (TV) blev ordineret som katolsk præst lørdag den 23. maj 2026. Foto: Roman Catholic Diocese of Fresno

KLUMME

Ånden og hånden…

Håndtrykket er i dag en af de mest almindelige måder, vi hilser på i Danmark, men sådan har det ikke altid været. Oprindeligt opstod gestussen som et tegn på fred: Ved at række en åben hånd frem viste man, at man ikke bar våben. Senere blev håndtrykket også brugt til at besegle pagter og aftaler mellem personer og familier.

Det var først i 1800-tallet, at håndtrykket for alvor vandt frem som hilseform i Danmark. Det skete især blandt borgerskabet, hvor håndtrykket blev et symbol på lighed og gensidig respekt. Ved at give hånd signalerede man, at man mødtes som ligeværdige – en tanke, der passede godt til de samfundsforandringer, der med Grundlovens vedtagelse bevægede Danmark i en mere demokratisk retning.

Højesteret har netop afgjort en principiel sag om håndtryk i Danmark. Sagen drejede sig om en muslimsk kvinde, der som lærerstuderende under et praktikforløb på en folkeskole nægtede at give hånd til en mandlig vejleder af religiøse årsager. Skolen krævede, at alle medarbejdere skulle give hånd uanset køn som led i professionel adfærd. Da den studerende ikke ville efterkomme kravet, blev hendes praktik ophævet.

Landsretten gav kommunen medhold, men sagen endte i Højesteret, der skulle tage stilling til, om kravet var lovligt efter forskelsbehandlingsloven. Her fastslog retten, at håndtrykskravet udgjorde indirekte forskelsbehandling på grund af religion, fordi det stillede personer med visse religiøse overbevisninger ringere. Den muslimske kvinde fik medhold.

Sagen er af stor betydning, fordi den udtrykker et dilemma mellem religionsfrihed og ligestilling.

Som troende har jeg en naturlig forståelse for, at religiøs overbevising præger vores normer. Hvis jeg er på besøg i en moské, tager jeg mine sko af i respekt, ligesom jeg tager min kasket af, når jeg træder ind i et kirkerum, og kalot på, når jeg besøger synagogen.

Når jeg alligevel finder Højesterets dom problematisk, er det med tanke på skolens betydning for ligeværd og demokratiske rettigheder. Det var netop kun til mænd, at praktikanten ikke ville give hånd, og sagen blev taget op, fordi den mandlige praktikvejleder oplevede det ubehageligt at række sin hånd frem og blive afvist. Idet den udstrakte hånd afvises, bliver en ubevidst omgangsform tydelig som en bærer af værdier om ligeværd mellem mennesker - uanset køn.

Med denne dom er håndtrykket blevet endnu et våben i en kulturkamp, hvor en enkelt muslimsk kvinde nok vandt, men integrationen tabte.

Af Keld Dahlmann,

Præst og generalsekretær i Dansk Oase

